

MAGYAR Bányászlap

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
136 East 17th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

ARE PRICES CHARGED IN COMPANY STORES EXORBITANT?

COMPETITION ON AN UNSOUND BASIS INJURES THE WHOLE MINING INDUSTRY — THE EVIL RESULTS OF AN INJUDICIOUS ADVERTISEMENT.

One of the Hungarian newspapers in Cleveland last week published an advertisement for miners. A striking feature of the advertisement consisted of statements which hurt the mining industry as a whole far more than it could possibly benefit the advertiser.

A Kentucky operator made the announcement in a two-inch headline that on its camp "the company store does not charge exorbitant prices." In the text itself there was a lengthy discussion of exorbitant and non-exorbitant prices.

The trend of the argument was that in this particular company store miners are treated fairly, while in all others they must pay exorbitant prices, the other company stores being for squeezing out of miners all the money they earn.

The Hungarian Miners' Journal is a workmen's paper. We never go to extremes, but still we protect the interests of mine workers and accordingly it becomes our duty to see that they are treated fairly in ALL company stores and are not forced to pay exorbitant prices.

On the other hand, we should not injure ourselves and the miners if we did not also look after the best interests of the mining industry as a whole. The consciousness of this double duty compels us to protest and warn the tenor of this advertisement. If there is anything which harms the mining industry, it is statements of just this character.

There are complaints everywhere on account of the high cost of living, but these are the result of a general advance in prices all over the country, and it can hardly be claimed that company stores advance their prices even beyond the present high limit. On the contrary, we can cite enough instances to prove that company stores are run on the smallest possible margin of profit in order to compel independent dealers to enter into competition which is beneficial to the miners.

If, then, there is no company store which asks for exorbitant prices, it is sensible for one company to advertise that its store is the only one!

The Cleveland paper in question has relatively few subscribers among Hungarian miners. By far the greatest part of its subscribers is made up of city people and factory workmen, who know very little about mining and are especially ignorant of existing conditions in camps.

They have but scanty information about mines and imagine miners to be slaves held captive in some cases and condemned to languish underground.

Now what should these people think when they read an advertisement in which one of the companies tells them that in its store prices are moderate, while in all other company stores they are exorbitant?

How many men, who are readers of this article, would feel like becoming miners after reading that only in rare, isolated instances are the company stores fair in their dealings with miners?

We are aware of the fact that in operating companies now competent for each other's men, but we again warn them that it is dangerous to use these methods.

Advertise the advantages of working in the mines, advertise the advantages of living in camps, but please do not create the impression among non-miners that with the exception of one store, the company stores everywhere charge exorbitant prices.

Even by this means it is difficult to draw men into the industry. Some operators tried to accomplish this end by advertising in Hungarian dailies. They did receive many replies, but in the end derived little benefit from them because the men who answer advertisements in the dailies are inexperienced adventures, where as men who answer our advertisements are miners, first class miners, who stay permanently.

People of this stamp do not remain long; but a small percentage of them become miners. They discover a hundred little things to complain about, they find a hundred imaginary disappointments without being encouraged to do so in the least. What will happen if the companies themselves will do all they can to make them dissatisfied with the trade and with living conditions in camps?

What thoughts will fill the minds of the usually dissatisfied people if the germ of suspicion is sown before they see their place of employment if they read advertisements which create the impression that most company stores demand exorbitant prices!

They will persuade themselves in the first place, that this particular company is no better than the others. Here too, they will argue, prices are exorbitant—for it is but natural that prices in camps are a little larger than in cities—and if in other camps conditions are even worse, why then it is best to quit mining for good. And so they run away, hasten back to the cities.

An ill-considered advertisement thus becomes injurious to our industry by discrediting mining and the life of miners among the people at large.

Felkérjük azokat az olvasóinkat, akik rendelésül kapják a lapunkat, hogy ezt velünk levél útján tudatni szíveskedjenek, hogy a postabiztonság miatt a lap redigálására kért intézkedéseinket.

A Bányászok IPARI BETEGSÉGEI

Írta: Geréb József.

Ezt a cikket az Előre képezett lapjából vesszük át, mert úgy találjuk, hogy kincseink, alaposságai és őszinte jóakarattal íródott, különösen az államhányattal dolgozó magyar testvérek érdekében.

Az ipari higiéniával, mint a hogy az ipari betegségekkel foglalkozó tudományt nevezik, az orvosi tudomány jó ideig csak nagyon elvett és fölületesen foglalkozott Amerikában. Akármilyen a kérdéssel foglalkozó szakfolyóiratok voltak is a kezdetben, azonban az író ama panaszával találkozik, hogy az illetékes körök nemcsak azelőtt, de még ma sem fordítanak elég gondot a kérdés tanulmányozására.

"Az ipari higiéniával csak az utóbbi években kezdenek foglalkozni és eddig részben figyelmen kívül hagyták ezt a tényezőt." — írja Dr. David L. Edsall, a Harvard egyetem orvosi fakultásának egyik tanára az "American Labor Legislation" című munka második kötetében. Ezt a munkát a Labor Department (munkügyi minisztérium) adja ki időről-időre és összefoglalja benne azokat a törvényeket, amelyeket időközben a munkások védelmére hoztak.

Megtaláljuk e műben, hogy már az Egyesült Államok esaknem minden államban törvények biztosítják a foglalkozás közben szerzésesülést járt munkás részére járó kárpótlást. Minden államban meg van a maga kárpótlási törvénye, (Compensation Law), amelyekben azonban csak elvetté találunk valamit a foglalkozással járó megbetegedésekre vonatkozólag. Maga ez a tény is azt bizonyítja, hogy az ipari higiéniával itt Amerikában eddig még nagyon keveset foglalkoztak.

Az utóbbi pár évben azonban mindinkább többen foglalkoznak ezzel a kérdéssel és a foglalkozásokkal járó megbetegedések (occupational diseases) irodalma kialakulóban van. A Department of the Interior (belsőügyminisztérium) kötelekésbe tartozó "Bureau of Mines" is többirányú vizsgálatot folytat abból a célból, hogy a bányások közt uralkodó betegségeket, amennyire lehet, össikentse. Eddig ez az iroda nagyjából csak a bányászcsontvelényekkel foglalkozott. Közben azonban a vizsgálattal megbízott tisztviselők rájöttek arra, hogy a bányások életében a szerzésesüléseken kívül még sok más veszély is fenyegeti és ezek között nem utolsó helyen állanak a bányászattal járó megbetegedések.

A Bureau of Mines, vizsgálatainak eredményéről több füzetben számol be. A 105-ös számű füzet a bányások között uralkodó tüdőbetegségeket szenteli, míg a 93-as bulletin a bányások között uralkodó szemjérványokkal foglalkozik. Az előbbi címet "Pulmonary Diseases Among Miners". Ez a munka az iroda 1915-iki kiadása, mely a másik füzet, amelyet 1916-ban adtak ki a "Miners Mystagnum" nevet viseli.

A tüdőbetegségekkel foglalkozó füzet előszavából megtudjuk, hogy a Bureau of Mines csak 1914-ben jutott abba a helybe, hogy a bányákban uralkodó ipari megbetegedéseket vizsgálat tárgyává tegye. A vizsgálatot orvosok és bányamérnökök végzik. Az ilyen kutatások éveket vesznek igénybe és az iroda még csak egy csoport jelentését adhatta ki. És a csoport csak Missourit, Arkansas és Tennessee államok ércbányáiban végzett vizsgálatokat, és az itt talált eredmények némi eltéréssel minden bányára érvényesek.

Ebben a jelentésben Dr. A. J. Lanza, a vizsgálat vezetésével megbízott orvos, a következőket írja:

"Az utóbbi években a tuberculózis (tüdő) betegsége száma rendkívül megaportódott a Missourit állam délnyugati részében fekvő bányák munkásai között. Ez nemcsak hogy felitnt, de e vidék lakói között valószínűleg rémületet kellett. Hogy a betegség továbbterjedésének elejét vegyék, Jasper megyében antituberculosist egyesület alakult és a bányásztraktusok is több bizottságot küldtek ki a baj tanulmányozására. Az Antituberculosis Society Apólinál által összejáruított adatok szint megbeszélhetetlenek.

A bányásztraktusok az utolsó két évben több olyan intézkedést foglalkoztatottak, amelyek javításokat valamint a földalatti munkások egészségügyén, habár ez idő alatt maga az állam is közeléltett és különböző törvényeket hoztak, amelyeknek betartására az állami bányafelügyelő ügyelnek.

Lanza Dr. szerint a bányában a tüdőbetegség kifejlődését a por okozza. Minden bányában, ahol robbantásokkal dolgoznak, a robbantás után a levegő porral telel meg. De nemcsak a robbantás hanem a fúrás, amelyet a robbantó szerek elhelyezésére eszközölkésnek és a lapátolás is megeltek a levegőt a bányászott anyag porával. Ugyancsak port ver a bányász, midőn esakányával dolgozik vagy midőn ékeket farsag menének stb.

Nagyon természetes, hogy a különböző bányákban a levegő portartalma is különböző. Azonban a portartalom még ugyanazon bányában ugyanazon helyen is nagy változásokban van alávetve. A jöplint kornalton tartott vizsgálataknál egy találtak, hogy a portartalom 100 liter levegőben 1.14 és 6.87 milligramm között változik. Az előbbi eredmény olyan tőrásban találtak, amelyben már napok óta nem dolgoztak.

A levegőben uszálló porsemeccék gyakran nem nagyobbak egy mikronnál (a milliméter egy ezred része), fajajuk az anyag minőségétől függ. Az ércbányák pora általában nehezebb, mint a szénbányák pora. Itt tehát a feltehető por hamarabb leülepszik. — Edwin Higgins bányamérnök egy érdekes kis számítás mutat be az előbb említett füzetben, amelyben

azt számítja ki, hogy ezek a porsemecek meddig lebegnek a levegőben, ha azt semmi nem háborgatja. A számítás arossan tudományos jellegű arra, hogy itt leközzöljük és csupán az eredmény adjuk.

E számítás szerint az előbb említett nagyság quartz (üveg-kő) porosam, amely két és féláser nehezebb a vízzel, másodpercenként 0.00028 millimétert esik a csendes levegőben. Ez körülbelül 1 millimétert tesz ki óránként és így kijóakarattal mondhatjuk, hogy két és fél centimétert naponként. Már most mi magunk kasámíthatjuk, hogy ha a robbantás következtében ez a porseme két méterre száll fel akkor 8 nap alatt jut vissza a földre, ha a levegő teljesen nyugodt.

Mintán azonban a levegő nem nyugodt, a bányákban állandóan van a por. A porsemeke nagyjátó levegen át néve (csak mikroszkopiai nagyságon) élies lapnak tűnek fel. Néemelyeknek a ezle rész és finom tühegyek állanak ki belőle. Elképzelhető, hogy a bányász légző csatornáját és a tüdőt, amely finom hólyagocskákból áll, igen gyakran megelgértek az ilyen porsemekek. A megsérült tüdő pedig igen alkalmas arra, hogy benne a tüdővész esírni megtelepedjenek.

Az 1914-ben, Jasper County, Mo. bányásai között végzett vizsgálatoknál kitűnt, hogy igen sok bányász, aki tüdőbajt kapott, elhagyta a vidéket. Ez általános szokás különben tüdőbetegek között. Mindenféle vándorolnak, hogy hahóbb kijógyuljanak és csak igen kevesen halnak meg ott, ahol a betegség megkapták. Eppen ezért a Jasper Countyban felvett adatok nem mutatják az összes tüdőbetegek számát.

Missourit állam jelentése szerint Jasper Countyban 180 tüdőbeteg halt meg 1912-ben. Az Antituberculosis Society figyelemmel kíserte az összes tüdőbetegség számát, akikről hírt kapott, még akkor is, midőn a megye területéről eltávoztak. Ez az Egyesület ugyanerre az évre 720 olyan bányász halálát jelent, akik tüdőbetegségben haltak meg. Az állami jelentés csak egyszerűen számot ad, míg az egyesület minden egyes betegről jegyzeteket tett fel.

A következők évre ez az egyesület egy ápolónét alkalmazott, akiknek a tüdőbeteg bányászokat kellett megfigyelni. Ez az ápolónét 1913 októberében a következők év októberéig 341 tüdőbetegről számolt be, akik közül 112 meghalt (Folytatás a 4-ik oldalon)

AMERIKÁBA JÖTT A NAGY STAR, SARAH BERNHARD.

Sarah Bernhardt, az ismert francia színésznő, ismét Amerikába érkezett. Az ántánt sokat emlegetett drámai hősnőjét a nagyon is híres "Society Lady" k küldött népe fogadta és ünnepélyesen ádvözölte.

HÉT ÓRÁS MUNKAIÓ

A BANYÁSZ-SZERVEZET ELNÖKÉNEK SZENZICÍÓS KIJELENTESE — MIÉRT KELL A BANYÁSZOKNAK KÜZDENI A JÖVŐBEN. — A LEGELŐS KÖTELESSÉG.

Három hete lehet, hogy a bányász szervezet elnöke egy szenzációs beszédében kifejtette a jövő vendő munkatervét és bejelentette az országgnak, hogy a bányászok nem sokára hét óras munka időt fognak követelni.

Természetesen, hogy a beszéd mindenféle órási szeziációt kellett. A munkásemberek nagyobb része még ma is csak reméli meri a nyolc óras munka időt, a hét óráról még almodni sem mernek ezekben az esztendőekben.

Természetes dolog, hogy a nyolc óras munka időt mindenféle ki fogják vinni előbb utóbb; évek múlva aztán a hét, sőt a hat óras munka időt is, hiszen ha minden ember egyforma becsületességgel dolgozna ezen a földön, akkor talán ma is elegendő lenne napi négy órai munka idő.

Büszkök lehetünk rá, hogy a bányászéret az első, amely ilyen követeléseket akar a közeli esztendőben előállni, ami azonban nem hisszük, hogy ez lenne a legelső telési való.

A bányászok legnagyobb része úgy sem napszámba dolgozik és manapság meg is vannak még a nyolc óras munka idővel elégedve. A munkabérek is türethetők, s azokat amugy is állandóan emelik, illetőleg követeljük, és sem a legfontosabb teni valónk tehát.

Van azonban az éltünknek egy olyan oldala, ami tovább így nem maradhat, amin változtatni kell és aminek a megjavítása most a legégetőbb kívánásgunk.

A bányászoknak és a bányászok szervezetének most a munkások életviszonyára kellene vetni magát; azon kellene lenniük, hogy a bányátelepben uralkodó jelenlegi rendszert megszüntessék, vagy javítsák ki és a kívánás sokkal fontosabb a munkaiós megvívóidítésnél, sőt fontosabb talán magánál a munkabér kérdésénél is.

Itt van az ideje, hogy tisztességes lakásokról gondoskodjanak a bányászok és a bányász-családok részére, mert az amerikai bányászok kilencven százalékka még ma sem lakik rendes házakban.

Egészségtelen, bédült falu lakálybák, melyeken átjár a szél és a melyek nem védik meg az embert sem a becseségtől, sem a tisztától hídok ellen s ahol a tisztaság csak a legnagyobb erőszakkal fenntartani, amennyire annyira.

Mi szerintünk sokkal fontosabb hogy minden bányátelepben tégálhó építt, erős házakban lakhasanak az emberek, mint a hét óras munka idő, s a legelső és legfontosabb teni valónk, az a lakásügyeket országszerte rendezni végre.

teljesen megoldva, mert ma is ezer számaran olyan bányátelep, ahol nincsen szabad verseny, ahol a kompánia stór az egyetlen beszerzési forrás s nagyon sok helyen vissza ének ezzel.

Az ivóvíz kérdés szintén állandóan bánt mindannyiunkat. A legtöbb bányátelepben rossz ivóvíz van és nagyon kevés helyen törekednek arra, hogy valamiképpen megoldják ezt a fontos kérdést.

A bányátelepek halottjainak az egy-negyed része valószínűleg a rossz ivóvíz következtében megy a másvilágra, s ezeket az embereket mind meg lehetne menteni, hogyha a bányászok egy akaratlított követelék, hogy mindentel rendezzék a dolgot.

Mikor ezek mind el vannak írtóva, mikor a bányátelepek nemcsak megelhetést, de tisztességes lakhatási és éltetési alkalmat is nyújtanak a bányászoknak, akkor de esakis akkor foghatunk aztán hozzá a hét óras munka időz ügyi küzdelméhez és semmi kétség benne, hogy meg is fogjuk azt nyerni nemcsakára.

De addig, amig nincs egészséges lakásunk, amig nem érezhetjük jól magunkat a bányátelepnyújtotta otthonban, addig szinte nem is tudjuk, hogy nem-e épon olyan szívesen vagyunk távol a házált, mint a lakásunkban és kívánjuk-e a bosszabra nyuló pihenési időt.

WILSONNAK NINCS TITKOS BEKETERVE.

Lansing külügyi Államtitkár a uszokban szárnyra kapott hírt cáfolja meg, hogy szerint Wilson elnök titokban az európai fegyverszünet érdekében dolgozik. Hírszerint a párisi, londoni és berlini amerikai nagykövetelet az elnök rendelkei arra, hogy a békéről tájékoskózzák velük, de Sabin banard, aki idelöltti felesége meghusli ták az tervet. Lansing államtitkár ezt az egész hírt ártatlan mecsenek mondja.

AUFFENBERG BARÓ LETT.

Ferenc József király bárói rangra emelte Auffenberg Móríc tábornokot és neki a kumunovói előnevet adományozta, a Kumunovó mellett aratót gyűzelem emlékéül.

Auffenberg a háború kezdetén az Oroszország ellen operáló hadsereg főparancsnoka volt és Kumunovó mellett nagy győzelem aratót az oroszok felett. Később azonban vereség érte, miközben súlyos veszteségeket szenvedett. Ezért aztán nyugdíjazták 1915. Április hó 26-án letartóztatták az alatt a vád alatt, hogy a hadügyminisztérium részében idejében nagyon fontos katonai titkokat közölt egy alantás tisztel. A hadbírósg azonban felmentette és rehabilitálta.

Bányászok kerestetnek.

Nős és magános bányászok kerestetnek!

A Blackwood Coal & Coke Co. Virginia államban lévő bányájában...

BLACKWOOD COAL & COKE COMPANY BLACKWOOD, WISE COUNTY, VIRGINIA.

COLVER

Ebensburg Coal Company

Tíz mérföldnyire fekszik Vintondale és Bezier és hat mérföldnyire Ebensburg városától...

!!! Jöjjen Colverra !!!

Döbész felvilágosítást nyújtanak a címre: JOSEPH SZANYI, P. O. B. 123, COLVER, PA.

200 bányász keresünk

ELEANORE SHAFT és ELEANORE SLOPE bányáinknál, ELEANORA, Pa. telepünkön. Nincsenek munkacavarok, állandó munka, jó fizetés.

Vegye a Buffalo-Rochester & Pittsburgh Railway vonatot Pittsburghban és váltson jegyet Big Run, vagy Punxsutawney állomásra...

The Rochester & Pittsburgh Coal and Iron Co. ELEANORA, PA., Jefferson County

The Lehigh Coal and Navigation Co. Lansford, Carbon County, Pa.

alkalmazhat keményzárán bányáiban bányászokat, timbereket, kompániai munkásokat, külső és belső munkára.

Szenvágókat és ladolókat

keresünk a BURGESSTOWN, PA. ERHE bányába. 27 mérföldre van Pittsburghtól...

PITTSBURGH & ERIE COAL CO. 310 HOUSE BUILDING, PITTSBURGH, PA.

300 magyar bányász kerestetik!

A PENN-MARY COAL CO.-hoz. Állandó munkára. HEILWOOD, PA., INDIANA CO. telepére.

POTOMA PÉTER Box 262 HEILWOOD, PA

Az Allegheny-River vidék bajai.

OREIGHTON, PA. — Megirtuk nem bir valószínűséggel, mert csak igazán hétt ember számíthatott volna ilyenre.

BÁNYATELEPEK HIREI.

PORT CLINTON, O. — Pelyk Mihály magyar testvér azt írja, hogy az ottani gipsz-bányában...

A bánya garáncsja, s a gipszre-ig öt és tizenkét láb közt váltakozik benne, átlag talán kilene lábát tesz ki.

LIBBON, O., WEST POINT OHIO. — Azt írják onnan, hogy a munka nagyon jól megy.

HAZARD, KY. — Az egész államban ez a telep és ezen telep vidékén a bányái dolgoznak csak egész heteket mostanában.

CLINTON, IND. — A Miami és Jacksonville Coal Company le voltak zárva pár napra, mert a bányászok nem vonták le az emberek fizetéséből a Duggerben sztrájkoló bájársnak részére a segélyt.

MOHAWK, MICH. — Azt írja onnan Halmi István magyar testvér, hogy a munka nagyon jól megy.

MENNEK A TALJÁN BANYÁSZOK West Virginia államtól tömegesen hagyják oda állandóan az olasz bányászok s hetekig nem tudtak nyomára jönni, hogy mi vészelt el őket olyan hirtelen az államból.

FIZETÉS JAVÍTÁS. CUMBERLAND, MD. — A George Creek bányászai hét cent fel többet fognak kapni ezentul egy ton szénért kapni, amelynek ára most 75 cent lesz.

JAVÍTÁS TEXASBAN Texas állam bányatulajdonosai elhatározták, hogy a bányászok minden követését teljesítik és a mellett, hogy megadják a kívánt öt százalékos béremelést.

LISTIE, PA. — Itt a bányász sztrájk még mindig tart s bár a társaság igyekszik az izemet a sztrájkörökkel fenntartani, úgy látszik, hogy előbb-utóbb a munkások győzelmével fog a küzdelem véget érni.

TILTONSVILLE, O. — Baranyi Elek testvérünk azt írja, hogy a munka ott meglehetősen csendes megy, bár a bányában minden héten hat napot dolgoznak.

MINERAL CITY, O. — Azt írják nekünk onnan, hogy a munka jól megy, állandóan dolgoznak és az emberek tisztességesen keresnek.

POSTON, (SUGAR CREEK) OHIO. — Azt írja onnan Vinczi András testvérünk, hogy a munka elég csendesen megy, hetenként csak négy-öt napot dolgoznak.

ITÉLNEK A BANYÁSZOK Illinois állam bányászai november hó 9-én Peoriában rendkívüli konvenciót fognak tartani, hogy az állami szervezeti elnök felett ítélkezzenek.

VINTONDALE, PA. Mint benünket értesítettek, Vintondaleon nagyon jól dolgoznak, megszokták nélkül, hat napot minden héten. A szén magassága a bányában három és fél láb s a bányász fizetése piok munkáért 75 cent, masina után 42 cent tonnáknént.

HOOVERSVILLE, PA. — A hooversvillei bányákba na sztrájk folyik és a békére egyelőre semmi kilátás nincsen, mert egyik fél sem akar hallani az engedékenységről.

RUSH RUN, W. VA. — A sztrájkoló bányászok munkába álltak, azzal a feltétellel, hogy a vita kérdéseket egy bizottság elő fogják terjeszteni döntés végett.

CHARLESTON, W. VA. — Fel akarjuk hívni Charleston vidéki olvasóink figyelmét a Frankenberg ruha üzletre, a melynek lapunk más helyén megjelenik hirdetése.

Fontos értesítés.

Folyó hó 14-ikén meghírdöm címre elküldöttem az ugyanazon napon európai bankomtól érkezett és az augusztus 2-ikéig oda továbbított pénzküldemények kifizetését igazoló

4000 Óhazai feladó vevényt, 2650 hivatalos átvételi elismervényt

A CIMZETTENEK SAJÁTREKZŐ ALAIRASAVAIVAL, 192 HADIKÉLCSÖN LETÉTI JEGYVET, 67 POSTATAKARÉKONYVET

annak bizonyosságául, hogy az általam küldött pénzküldemények

22 NAP ALATT rendelkezési helyükre érkeztek.

4000 AMERIKAI MAGYAR

tesz tanúságot amellet, hogy az óhazába küldött pénz sorsa iránt csak akkor lehet nyugodt, ha én küldöm azt el.—TÖLEM MOST IS MINDENKI MEGKAPJA 6-7 HÉTEN BELÜL AZ ÓHAZAI FELADÓ VEÉNYVT.

100 KORONA — \$13.00 SZIKRATAVIRATI UTON KÉT DOLLÁR 50 CENT fizetendő sürgöny költség fejében.

Németh János, bankár

volt császári és királyi konzuli ügynök

395 Broadway, New York, N. Y.

Tagja-e már

AZ EGYESULT ÁLLAMOK LEGNAGYOBB MAGYAR EGYLETENEK? Önnagát és családját a legbiztosabban Verhovay Segely EGYLETÉNI biztosíthatja.

Table with 2 columns: Age group and Premium. Rows include 18-61 80 éves korig, 30-61 40 éves korig, 40-61 45 éves korig, 45-61 50 éves korig, 46-61 50 éves korig csakis egyletek csatlakozás alkalmával.

3606 FIFTH AVENUE PITTSBURGH, PA.

Nemzeti Bank Pittsburghban

100 koronát \$13.00 küld most az ó-hazába teljes felelősség mellett

EZER KORONÁN FELÜLI KÖLDEMÉNYEKNEK KEDVEZMÉNYES ÁR — RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKÉRT IRJANAK

The First National Bank FIFTH AVE. & WOOD STREET BARKAN, PITTSBURGH, PA. P. O. BOX 1233

Amerikás magyarok óhazai sorsa a világ-háború után

UJ MAGYARORSZÁG

A Magyar Bányászlap számára írta
— EGY ÖREG BANYÁSZ —

XXI.

Aszódy Laci főjegyző irodájának előszobája tele volt érdeklődő rokonokkal és ismerősekkel. Mind azt várták, hogy megszólaljon a telefon és vagy ő maga, vagy pedig valamelyik segédje betelefonálja a tanyáról, hogy mi lett a párbaj vége. Kire nézve végződött sulyosan, ha ugyan megbeszélte egyike a párbajozóknak. A sok érdeklődő közt fel sem tűnt a megyeháza körül eléget őllakodó Marmorek, de nem tűnt fel a kis Kenéz leány sem, Mary. Ő ugyanis nem tudta más módját kitalálni annak, hogy hogyan tudhatná meg minél előbb, nem sebesült-e meg Ravasz Imre, tehát szépen felsétált a megyeházára és elhelyezkedett a többi várakozó között.

Volt már félely is a még mindig késett a telefon. Az emberek már arról kezdtek beszélni, hogy valamelyikük megbeszélhetett a Mary mind nyugtalanabban lett. Végre mégis megszólalt a telefon és Aszódy helyettesét hívták oda.

Itt a Sárosy tanya beszél, — szólít bele a telefonba Ritter a négy segéd jelenlétében — csak azt akarom tudni, hogy megvolt a párbaj és Ravasz Imre olyan sulyosan megbeszélte, hogy nem lesz többé egész ember belőle, ha talán felis épül. A főjegyző már elindult a városba. Egyelőre tessék titokban tartani a dolgot.

Minden szem Aszódy helyettesére irányult, mikor kijött a szobából s mindenképpen kitalálta abban a pillanatban, hogy baj van, sebesülés történt.

— Mi van Aszódyval? — szólt most egyszerre a főispán, aki maga is odajött érdeklődni.

Ez úgy meglepte a hivatalnokot, hogy eifeledte, hogy hallgatnia kellene.

— Neki semmi baja, — felelte a hivatalnok, — de a másik.....

Tovább nem mondhatta; Mary, aki ott állt közvetlen közelben s minden szót hallott, egyetlen sikolyval terült el a földön. Pár perc alatt hirtelen futott az egész városban, hogy Aszódy lett a párbajban Ravaszt, a Marmorek alig várta, hogy távozzanak az emberek. Amikor átán egyedül maradt Aszódy helyettesével, átdöött neki két borítékot. Mind a kettő le volt pecsételve. Adja majd át a helyettes Aszódynak, ha megérkezik.

Ezzel Marmorek távozott, de még a kapunál sem lehetett, amikor megszólalt újra a telefon Aszódy hivatalában.

— Itt a Sárosy tanyáról beszél Aszódy két segédje, — hangzott messziről. — Megismered a hangomat, Péter?

— Meg, — felelt Aszódy titkára és helyettese.

— Elment már Marmorek onnan? — kérdezte a segéd.

— El, — volt a felelet.

— Hagyott hátra valamit Aszódynak? — következt a kérdés.

— Igen, két lepecsételt levelet, — hangzott a válasz.

A két segéd megdermedve tekintett egymásra. Hiszen az előbbi telefonálás csak ámitás és csalétek volt Marmorek részére a párbaj nem történt meg, miután a segédnek maguk is kénytelenek voltak komolyan venni a Ritter által emelt iszonyú vádat.

— Azt a két levelet tartás szigorú zár alatt s ne add oda senkinek, magának Marmoreknek sem, ha visszakövetelné — hangzott most az utasítás, de a telefon beszélgetés most hirtelen megszakadt.

Lövés dördült el most odakint, a két segéd kirohant s Aszódyt találták holtan a tanya udvarán.

Belátta, hogy vége mindennek, le van leplezve, nem megy tovább az a kétféle játék, melyet eddig sikeresen vitt a társadalomban.

A segédnek megdöbbenve álltak körül Aszódy holttestét, de megadták Jóhannak mindjárt ott az elégtételt.

— Sajnos, nagyon is igazad volt, amikor nem akartál neki fegyverre, lovagias elégtételt adni, — mondta.

— Mint embert ajánlom, de mégis azt kell mondanom, hogy így van jól, hogy az eset ilyen szenzációsan végződött, bárha egy emberéletbe is került, — mondta John. — Erre az esetre csak felnyílja a szeme a magyar közönségnek és be fogja látni, hogy jacsoda örült, elavult felfogás a párbajozás és hogyan élnek azzal vissza éppen azok, akikben legkevésbé a becsület.

Maryt az öreg Kenéz vitte haza Stevelel együtt, hiszen ők is ott őllakodtak az egész idő alatt a megyeházán.

John persze mit sem tudott még arról, hogy Mary hogyan járt az álhir hallatára s minden célatosság nélkül hívta meg Ravasz Imrét, hogy ne menjen most be a városba, ahol csak az általános kíváncsiság-

nak volna kitéve, hanem jöjjön hozzá Ujfalura.

Nagy volt tehát a meglepetésük, amikor hazatérve, azt hallották, hogy Mary nagyon rosszul van és orvos van mellette.

Az öreg Kenéz szomorú, aggodalmas arccal járt fel s alá.

Mikor az orvos kijött és meglátta Ravasz Imrét, szemmel láthatólag zavarban néz maga elé, oda van.

— Már én csak megmondom az igazat, mert fő a leány egészsége és minék is az egészről titkot csinálni, — mondta. — Ez a kis lány arra esett össze az Aszódy hivatala előszobájában, hogy ott hire terjedt, hogy téged lőtt le az Aszódy Laci. S azóta hiába mondjuk neki, hogy az egész csak álhir volt, boldonság, éppen ellenkezőleg történt, Aszódy halt meg, a leány buskomorán néz maga elé, oda van.

Ravasz Imre, a félkaru hős, aki azt se tudta, mi a félelem, most megijedt.

— Szent Isten, csak nem lesz valami komoly baja, — kiáltott. — Szabad nekem bemennem hozzá.

Az orvos most újra bement Maryhoz, újra biztosította a lányt, hogy Ravaszt nem lőtték meg, nem halt meg, sőt semmi baja, hanem itt van már a házban a végre beszéltetett Ravaszt.

S miután az okos orvos nagyon jól tudta, hogy hogyan kell viselkednie adott esetekben, pár pillanat múlva szépen visszahúzódott s magára hagyott egy igazán nem szerelmes párt: a félkaru hőst és a kis amerikai magyar leányt, Maryt.

Am az amerikaiak izü párbajtörténet annyival is inkább nagy port vert fel, mert nemcsak az bizonyosodott be, hogy Marmorek csakugyan letette Aszódy irodájában a vérdíjat, hanem az is, hogy Marmorek és Aszódy a legmesszebb menő katonaszabadtást üzték az egész háború alatt s ime, Aszódy mégis úgy szerepelhetett, mint párbajhős és becsülethős s tisztességes embereké kényserizhetett a pisztolya csővé elé.

Valóságos propaganda, mozgalom keletkezett most ebből az alkalomból a párbaj örültsége ellen s amikor Ravasz Imre, a hős, megtartotta esküvőjét Ujfaluban a szépséges Kenéz Maryval, ünnepléses fogadalmat tett az ő amerikai gondolkodó nyavanszónának az esküvő előtt, hogy soha életében sem fog többé párbajozni. A házért kész minden percben félkarral is háboruba menni, de párbajozni többé nem fog.

Ravasz Imre neve akkor már országos nagy név volt s ez a hír nagy hatást keltett minden felé. Ravasz Imrénre nem lehetett ráfogni, hogy gyáva, hogy csak ki akar térni minden fegyveres mérkőzés elől. Szóval a lavina megindult a párbaj örület ellen s szépen, lassan, de biztosan hőmpálygott előre az amerikai erkölcs és eszme dicőségére.

— Látod-e John, ki hitte volna valaha, hogy te, az egyszerű amerikai üzletember, aki igazán csak azért maradtál itt pár évre Magyarországon, hogy pénzt csinálj a háboru utáni jó alkalmakból, te fogsz tulajdonképpen véget vetni egy rég megrögzött rossz szokásnak és uralkodó bajnak itten, — szólt egyszer, hónapok múlva Ravasz Imre Johnhoz. — Ilyenek vagytok ti, amerikaiak. Ha te akkor nem kötöd meg magadat a kiállás azzal az Aszódy Lacival párbajra, talán évtizedek múlva se szünt volna meg ez a rossz szokás ebben az országban.

Kenéz, az öreg, örömmel hallgatta e szavakat.

Ő, csak ő volt azzal igazán tisztában, és a felesége, hogy minden egyszerűségük, a kis bányaplézőről hazahozott tiszta szívük mellett, mennyire az volt a visszavándorlásuk egyik legfőbb oka, hogy itt tisztában voltak azzal, hogy száz és száz esetben nyílik majd alkalom arra, hogy az ő szeretett őházjukban, Magyarországon, olyan amerikai elveket juttassanak érvényesülésre, a mely elvek csak hasznára fognak válni a magyar társadalomnak és nemzetnek.

S az élet változatoságában máris nagyon tapasztalták, mennyire igazuk volt számításukban és mennyire van alkalm minden embernek a jót, a helyeset, az igazat hirdetni és terjeszteni.

Igy, ezzel a hatalmas segítségével, Amerikából hazajött magyarok hatásával, épülhet fel egy igazán Uj Magyarország s Kenéz szíve tele volt örömmel, boldogsággal, ha arra gondolt, hogy ő nemcsak egy egész rakás gyereket hozott haza az új világból a szülőhazába, hogy azok mind ennek a szülőhazának boldogításán dolgoznak, hanem még egy igazi amerikai volt is itt tartott, aki mindinkább kezdte elfoglalni az eleinte neki szánt szerepet és mindinkább vezére lett az amerikus magyaroknak.

John, a derék amerikai ifjú, úgy megbecsülte a felesége szülőhazáját, mint a sajátját a mennél inkább belétele magát a magyar társadalomba, annál többet volt képes tenni is abban az irányban, hogy az egészséges amerikai elveket fogadja el az az ezerevés, öreg Magyarországra, melynek most kell új életre kelnie.

Már pedig új életet az új világtól kell tanulni. (Folytatjuk.)

Szikratávirati uton

MA AZ EGYEDULI MÓDJA A BIZTOS PÉNZKÜLDÉSNEK

UJ SURGÖNYI PÉNZARJEGYZÉK

50	9.00	500	67.50	1000	132.60
100	15.50	650	80.50	2000	260.00
300	28.50	700	93.50	3000	390.00
300	41.60	800	106.50	4000	520.00
400	54.50	900	119.50	5000	650.00

A címbe beleírhatja a vezetéknevet, keresztnévet, helyiséget, utolsó postát, megyét és az elküldendő korona összeget. Ha valaki a címbe még több szót akar beletenni, például utcát, vagy házszámot, vagy időt, újabb, özeget, úgy minden külön szóért 65 cent fizetendő.

KISS EMIL

a magyarok bankárja

A SZIKRATÁVIRATI PÉNZKÜLDÉS MEGTEREMTŐJE

133 SECOND AVENUE, NEW YORK.

Hatékölcsön 100 korona 13.00 dollár. Postai pénzküldés 100 Kor. \$13.00. Korona betétkönyv 100 Kor. \$13.00

Uncle Samnek is sarkába készül taposni a végzet

Ma már mind gyakrabban lehet hallani azt a jóvondolást, hogy ha hamarosan meg nem tiltják az élelmiszer-kereskedés az Egyesült Államokból való kivitelét, akkor a tél folyamán az amerikai szegény néposztály körében éhínség fog kitörni. Az európai háború következtében ugyanis rendkívül mennyiségű élelmiszert szállítanak át Európába és ez alkalom ad az élelmiszerkereskedőknek az árak félévesére.

Az élelmiszerdrágaságra vonatkozólag legutóbb Joseph Hartigan, a mértékfelügyelő hivatal főnöke nyilatkozott. Hartigan azt állítja, hogy ha az árak abban az arányban fognak emelkedni mint az utolsó néhány hónapban, akkor Amerika munkás-egyedében január elejére éhínség fog kitörni.

A rohamosan közelgő veszedelem megakadályozását csak az élelmiszer kivitelének eltűnésével lehetne elősegíteni. Erre azonban nem igen van kilátás, mert az angol nyelvű sajtó el akarja hallgatni ezt az egész ügyet. Az angol nyelvű lapokban egyebet sem olvashatunk, minthogy ilyen, meg olyan nagy "prosperitás" van. Azt pedig nem veszik észre, hogy az egyes élelmiszerek ára 60-70 százalékkal emelkedett, és a szegények szenvedni fognak.

Az élelmiszerek árának emelkedése különösen érinti azokat a szakmunkásokat, akiknek bére nem emelkedett. Ha az ilyen munkások családjai is van, akkor terheset az utolsó centig ennyivalra kell költenie. New-

Yorkban százezrekre megy az ilyen munkások száma. Hartigan állítása szerint ezek a munkások, hacsak a kivitel el nem tiltják, hamarosan valóságos éhínségnek lesznek kitéve. Az élelmiszer-úrsorások a most annyira közöslámmá vált "America First", jelszót úgy értelmeszik hogy előbb Amerikát kell kiszorítani. Hartigan értesítést kapott arról, hogy néhány new-yorki árukereskedésben 400 millió font cukrot halmoztak fel azzal a céllal, hogy annak az árát is felhajtásák. Rövid időn belül hallani fognak majd a nagy cukorhájiárról és akkor egész természetesen lesz az árak felmelegése.

Hivatalos kimutatás szerint az árak négy év alatt így emelkedtek:

1912	1916
A liszt hordónként. \$ 4.65	\$ 8.40
Burgonya 180 font.	1.50
A bab (New York) .	4.95
A porcukor 100 font .	4.90
A szir 100 font	10.50
Diszóhús hordója	17.77
Buza bushelönként	1.06
1.06	1.69

Az 5 centes kenyér a múltak emlékévé vált. Nem ütött be a termés. Az idén 607,557,000 bushel búzát aratott le az ország. Az utolsó öt év átlagos termés 728, millió bushelt tett ki, tavaly pedig még kevesebbet. Az idei buzatermes nem elég a nemzet élelmiszerzésére a a tavalyi felesleget együtt, százikos megjelölhet ad. A buza ára ezért az utolsó három hónapban bushelönként 60 centtel, a liszt ára pedig több mint ötven százalékkal emelkedett.

MAGYAR BANYÁSZLAP (HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

136 East 17th Street, New York Telephone: Stuyvesant 1964.

As egyedül magyar bányászlap az The Only Hungarian Miners Journal Egyesült Államokban

Table with 2 columns: Szerkesztő HIMLER MARTON, Editor MARTIN HIMLER. Subscription Rates: In the United States \$1.00, Abroad \$1.50.

Published by the Hungarian Miners' Organ Publishing Co., Inc. A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

A Káré-hiány.

Az ország minden részéből panaszkodnak a bányászok, hogy nem dolgozhatnak eleget, mert nincs elegendő vasuti kocsija a bányásságnak.

Egyes államokban, mint például Ohioban, különösen nyomorúságos helyzetet terem a káré-hiány, úgy, hogy az embereknek a legnagyobb része ma csak három-négy napot dolgozik egy héten és az utolsó napokban nemcsak, hogy nem járult, de rosszabb lett a helyzet.

A nagy zür-zavarban most egy létezik mégis kellemes változás fog beállni. A káré hiány következtében ugyanis kevés lett a tüzelő anyaga a város bányásokban és az ország lakossága erőlyesen követeli, hogy gondoskodjanak a szén szállításáról.

A fűtő anyag, amelyért New Yorkban tavaly 7-8 dollárt fizettek, ma tonnáért 12 dollárba került a annyira feljött a teher alát a nagy város népe, hogy országos vizsgálatot indítanak a szénárzság ügyében.

Kényszeríteni fogják a vasutakat, hogy ne a muniციон, hanem a szénnek adják az elsőseget és nagyon valószínű, hogy egy rövid pár hét alatt gondoskodnak a vasutársaságok a bányák kocsi szállításáról.

A bányászok ipari betegségei.

(Folytatás az 1-60 oldalról.)

Ebben a megyében egy kis városban nemrégiben az italmérés heletérték folytatódott. A folyamatosan aláírták 132 bányász özegegyével. A 132 özegegyet 52 szerencsétlen szőlőzött a közt, míg 127 tuberculoziban halt meg. A tüdőbetegséggel foglalkozó fizetéseket 10-ik oldalán a következőket olvashatjuk:

Több bányatulajdonos kifejezést adott annak a véleményének, hogy munkásai 50-60 százaléka kora tudójában van, amelyet az erőt tették köhögés, a nehéz lélekzetvétel és a mindinkább eszökönő munkaképesség bizonyítanak. Egy másik bányatulajdonos akinek a vidék legnagyobb bányája van a birtokában, 1907-ben felvett 750 bányászt, 1914-ben kijelentette, hogy a 750 bányász közül ma már csak 50 van életben. Az elhaltak, úgy-két tusat kivételével, mind tuberculoziban pusztultak el.

Az Egyesült Államok egyik legnagyobb biztosítói társasága, amely a bányászok között életbiztosításokat köti, a biztosítókmal különös súlyt fektet arra, hogy a jelentkezők az orvosok különösen a tüdőbetegsége vonatkozású vizsgálatát meg. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert az elhalt tüdőbetegek után igen nagy összeget kellett kifizetni. Egy másik biztosítói társulat jelentése szerint a biztosításra jelenleg 32 vissza-

utasításának 90 százalékát a tüdőbetegségnek kell tulajdonítani. Az eddig elmondottak eléggé bizonyítják, hogy a tüdőbetegség mennyire otthonos a bányászok között. Igaz, az itt felsorolt adatok érobánnyal vannak felvéve, de a tüdőbetegséget annyira elősegítő por minden bányásban meg van. A Bureau of Miners hasonló vizsgálatát most folytatja egyes számban vidéken is és valószínű, hogy a jövő év elején érni a részletes jelentést ad ki. Mindezek dacára azonban a bányásokban nem igen látni sok tüdőbeteg embert, mert amint a bányászok megkapja a betegséget és erőt vesznek rá, hogy a bányát elhagyják, az egész betegség elcsúszhat a hányat. NIKITA MEGHARAGUDOTT.

A Derner Bund című svájci újság szerint, Nikita, a Pekete Hegyek levitézlett királya igen megharagudott az angolokra. A derék ez-irányú ugyanis havi nyolcvanezer dollárt kapott a montenegrói hadsereg és a kormány kiadásainak fedezésére. Ez az összeg azonban nem volt elég a derék Nikitának és annak megoldást követelt a szövetségeseitől. Az angol kormány azonban viszont számadat követelt, mert tudni akarta, hogy Nikita hová költi a pénzt. Ezért haragudott aztán meg Nikita.

A NEGYEDIK VESZEDELEM.

A MAGYAR EGYLETEK NAGYTANÁCSA NAGYON ÖNSEDESEN VISELKEDIK. — HOVA LETT A BEIGERT SAJTÓ-KAMPÁNY ÉS MIK TÖRTÉNNEK A KULISSZAK MÖGÖTT?

A Magyar Egyletek Nagytanácsa meging nagyon halott. Mivel a legutolsó gyűlésük volt, azt ígérték, hogy a saját utján állandóan érintkezésben maradnak a közönséggel és ismeretmi fogják az egyletek haját és az orvoslások módját; ezt az ígéréte azonban nem tartják be. Hogy miért nem, azt csak a Nagytanács tagjai tudják talán megmondani. Vagy talán ők maguk sem.

A háborútól eltekintve, kétségtelenül ez a legfontosabb kérdés az amerikai magyarságnak és nagyon itt lenne az ideje, hogy ezt a kérdést komolyan és jóakarattal tárgyalják. — A legnagyobb nyilvánosság mellett.

Ha a Nagytanács tagjai dolgoznak, ha terveket készítenek, ha tetsésk azokat megismertetni a lapok útján a magyarsággal; ha pedig nem dolgoznak, akkor ne gondolják az egyletek tagjait, ne rendeznek gyűléseket és ne irasznak magukról hasábotok betöltő dícsérő cikkekkel a hivatalos lapokban.

A kisebb egyletek egymásután szünek meg a nagyobb egyletek nélkül is kezdene bajok lenni, s a Bridgeporti Szövetségét például olyan állapotok vannak, hogy sűrűn orvoslás nélkül nagy bajok lehetnek. Fogy, apad a tüstelt, új tagok nem jönnek a régiék terhei minijobban emelkednek a egyszerűen csak azon veszik magukat észre, hogy tűnre teszi az a hajdan gyönyörűen virágozó nagy tüstelt a hozzá nem értés meg a sörger-komakodás.

Mint hogy a Nagytanács tagjai nem igazesken rája, hogy a bajokat ismeretessék, egy-két lap tezik ezt meg. — má t. i. amelyek a kezét nem köti meg a hivatalos lapáság.

A magunk részéről megittuk, hogy mit tartunk a nagyobb betegséggel egyletek három legnagyobb nyavalyájának a most megírjuk, hogy mi a legujabbban merült veszedelem, hogy mit próbálnak keresztül vinni, — leginkább csak a kulisszák mögött.

A hozzá nem értés, a sörger-komakodás, a hivatalos lapásággal való sajtó-szajkózás után negyedik helyen látjuk az Amerikai Magyar Szövetség veszedelmét, a mely az utóbbi évek alatt mindgyakrabban veti fel a fejét köztünk.

Az Amerikai Magyar Szövetségről semki nem tudja, hogy miért létezik! Évekkel ezelőt a magyarországi politika helyzet hozta létre a akkor egy erkölcsi tesztülnek indult, amely képviselővédelmezni és szolgálni Amerikai magyarságát. Annakül, hogy beteg segélyt adna.

A nagy lelkeséssel megindított Szövetség később haladni kezdett és évek óta már csak annyit az érdeklődés iránta a magyarok közt, hogy nagynehezen összeváltják tagjai díj fejében azt a pénzt, ami a tisztviselők költségeire és fizetésére szükséges.

Amilyen erőteljesen és tudatossággal vezetik az Amerikai Magyar Szövetség ügyét, annyi erőlyen, annyi szívóssággal kéne csak a titkári és nem tudom én még milyen fizetésük behajlítására, és ha ma megkérdeznék, hogy mit nének van és mit csinál az a testület köztünk, így lélekkel nem adhatunk rá semmi más feleletet, mint hogy az egész nagy testület kétféle három ember érdekében áll főn.

Ne értes félre ezeket a sorokat senki. Tudjunk mindnyájan, hogy szükségünk lenne egy erkölcsi testületre, de azt is tudjuk, hogy az Amerikai Magyar Szövetség soha nem tudott és soha nem fog tudni azaz válni, aminek lennie kellene és csak az utolsó jóakarattal vált lehetőséggé, hogy évek óta

alkalmat adnak egy pár embernek a Szövetség címén való létezésre és a fizetésüknek a magyaroktól való behajtására. Most aztán az Amerikai Magyar Szövetség tehetetlen testet akarják, mint egy koloncot, a betegséggel egyletke varmi.

Aról beszélnék és azt tervezik, hogy a Magyar Egyletek Nagytanácsa valamiképpen összekötné ezt a haladóki testületet a betegséggel szintén beteg tömegevel és így kényseritenek azt rá az amerikai magyarságra. Hát ezekhez a tervekhöz hozzá szól majd a betegséggel egyletek minden tagja és olyan erőlyen hangon tiltakoznak ez ellen a megnyerésről terrel, hogy a megnyerésről annak megvalósítása.

Szeretettel kérjük, mi köze van a betegséggel egyletesnek a Magyar Szövetséghez? Miert akarják a tisztán üzletet képezni, biztositással foglalkozó testületek nyakába varni ezt a tehetetlen hullát. Csupán csak azért, hogy egy pár embernek tovább is alkalma nyíljon a munka nélkül való megélhetésére! Tisztán csak a sörger-komakodás révén tisztviselővé vált urak további ellátására?

Beszéljen végre őszintén az amerikai magyar ember. Mondjuk végre meg őszintén egymásnak az Amerikai Magyar Szövetség minden szemfényvesztés és minden kétszáltagos tapasztorodás dacára is éltelenen valami: Te messzük el, hogy csináljuk újra, de semmiképpen ne hagyjuk nyit, hogy most van és tiltakozunk ny előre az ellen a merénylét ellen, hogy azt a betegséggel egylet nyakába akasszák.

A betegséggel Egyletek Nagytanácsának csak egy dologgal szabad és csak egy dologgal kötelessége foglalkozni. A betegséggel egyletek talpra állításával, illetleg megreformálásával és évek óta fizető tagok érkeivel az azoknak a megvédésével. Egyéb kötelességek nincsen és egyéb dologhoz semmi köztük és nem várjuk az Amerikai Magyar Szövetség megmentése, mert annak a betegséggel egyletnek az életbiztosításához és — a betegséggel egylet életbiztosítók pénzéhez semmi köze nincsen.

Négy hétig küldjük mindenki nek az újságot, ha a felszólítást megkapja azonban azonban kénytelen leszünk kitörölni, aki nem fizet, mert a mai viszonyok közt nem küldhetünk nekinek ingyen újságot, aki fizeti tud érte. Akok a bajársak, akik betegséggé, vagy más szerencsétlenség miatt rossz helyzetben vannak a lapot kívánják, írjanak egy postaküldeményt természetesen, hogy ebben az esetben szívesen küldjük az újságot hiteltbe is.

Potya olvasó! Ugyis több van minden újságunk, mint fizető olvasó, legyenek legalább a magyar bányászok kivételével, akik nem szornulnak arra, hogy ingyen kívánják a más lapját olvasni.

Egy magyar-osztrák repülő hőstette.

LEGI TAMADÁS VERONA ELLEN, MELY VIZIONZÁS VOLT A TRIESTÉ ELLEN VÉGBEVITT OLASZ TAMADÁSERT. — EGY REPÜLŐHAD NAGY LEIRASA.

Triest utói már egészen ötétsébe borultak. Kiléptem a kávéházból, melyben a zenekar valami érzelgős melodiat játszott. A sofőr a kávéház előtt várt rám az autombillal és aztán száguldo gyorsasággal mentünk a katonai garázs felé. Már messziről láthatam, mi a repülőgépek alakját ki terjesztett hatalmas számaival. Egyik alárendetem már ott forgolgotok körülötte. Német penderiával vizsgálgattam meg minden esavart, a motor és a kerekek leg legyőző részét. "Készen van minden!" "Igen hadnagy ur, negyedrő mulva indulhatunk."

Sípoltam a legényem után. Elhotta a bundámat a távcsövel, meg az irányítót. Szivarra gyújtottam. Pár perc mulva föl kellett szállnunk. "Nem kapunk azolejt!" — "Nem, hadnagy ur, eszednek éjzenélük lesz."

Elindultunk. A motor, mint mindig, kiálthatott zajt csinált. Mindig előkezem ezt a zajt mert zavar a gondolkodásban. Megbízva lelkimeretes altisztem munkájában, szívesen uszom a legröghen és egészen átengedem magamat a vidék szépségéi és az utasok élvezésének. Körülöttem teljes sötétség. Mind feljebb emelkedünk, annál inkább tetseztünk úgy, mintha végtelen távolságban volnánk. Hirtelen nedves felhők közé kerültünk. Elesen kikötött oda az altisztem, hogy magasabb rétegre szálljon, hogy kijuthassunk ebből a felhőből. A hatás csodálatos. Az embernek úgy tetseztik, mintha nagy tereget lenne. Elveszünk azt az érzést, hogy repülünk, halucinálunk. A mint mikor lábsz fekszünk. Az irányító néztem. "Biztos vagy a repülő?" "Nézem az órámat. Már meg kell érkeznünk rendelt helyeinkre." "Azt hiszem már kezdhethetünk lejjebb szállni."

Es most megkezdődik a gyors sós pompás élvezet, lefelé a várososhoz, melyet homokszőnyeg kell. Nézem a messzelátó lívegen át kezdetben valami végtelen íráság van előttünk, mintha egy esendes ocean felnyitné eszünk. De csakhamar eltűnnek előttem a vidék ismerős részletei. A gép egyre mélyebbre és mélyebbre száll és egyre határozottabban látom a város világító lámpáit. Verona volt. Visszaemlékeztem egy epizódra, mely pár estendő előtt történt. Lemberghon volt. A Halley-üstököt várunk a Zamek-hegyen és az éjjei sötétségben lenyűnünk az alvó Lembergbe. Úgy tetseztet most is. Az utói lámpák hosszú sora úgy ragyogott, mint valami fénylő gyöngykollier. A város ebben a kedves faszakban egész szépségével nézett fel rám. A hegyes templomtoronyok különös elentében voltak a házak tetőivel.

Az ellenő vilámpa fénye mellett tájékoztam magam a város fölött. "Jobbra északi irányba!" — kiáltottam Fritznek. Ott vannak az arzenalok és arra van a város citadellája. Az volt a parancsom, hogy ezekre az objektumokra dobjak bombákat. Sok ember alakot látott, melyek mint hangyák, ideges esteággal mozogtak a város kivilágított utcáin.

"Vigyázz!" autogtam Fritznek. Remegő kézzel vettem elő az első előkészített lövedéket. Egy idejleg néztem a létesítményre. Nem lehetett kétségem. A nagy építményegység kaszárnya-szerűen a veronai citadella. Az első bomba ledobtam. Ebben a pillanatban esodálhatom saját hallottam. Először úgy hangzott, mintha apró köveket hajgáltak volna bádogdobozok. Szrappellelkel lövöldöztek ránk. "A magasba!" kiáltottam Fritznek. Nagyon gyorsan emelkedtünk és hogy a gép köny-

nyebb legyünk, szakadatlanul bombákat dobaltam ki. Lenéztem. A város különös képet mutat. Olyan volt, mintha ki lenne halva. Minden, ami az imént még élt, hirtelen elűnt. A város halotti esendhe merült. Csak bal felől egy városrészt szögletben vettem észre a ködrétegen keresztül egy nagyobb tűz füstjét. A katonai épületek, miket a bombák felgyújtottak, lángokban állottak. Meg volt az az elégtétel, hogy feladatomat teljesítettem.

A lövedékes megéztint. Az ég boltozat egy részén olyan fényes, szóró rítókó sávját vettem észre, de már megint védelmez felhőbe kerülünk, majd felint előtünk a hold fényes tányérja. Vigyázni repülünk tovább és csakhamar eltűnünk a messzeségben.

ASSZONY KATONÁK. Angliában most az asszonyok jörése khaki uniformisban jár, vagyis szürkészöld uniformisban, amintő a hadbavonalt angol katonák hordának. Még feltűnőbb, hogy a khaki-öltözött nők a tiszteknek annak rendje és módja szerint katonásan tisztelnek. Az angol nők tudvalevőleg már régóta mutattak hajlandóságot arra, hogy a férfieveteket utánozzák: az angol miss volt az első aki kemény férfilöltőt és zakót viselt, elentében a francia nőkkel, akik jól ismerve a férfiak gyengeségét, örökre csak csipkékkel, selymalkakkal és hasonló a férfiszemnek tetsező dolgokkal igyekeztek hatást elérni.

Anglia férfilátossága, illetleg legalább azok a férfiak, akik Kitchener frontszolgálatra vagy sűrűn megintvártak elvből viszárszatúítottak, a tiszteknek szulatólították enyhén száva talakodniak találják, ami arra vezet helő vissza, hogy a civilek öltöztetnek férfiakat az angol missék most megelbőben lenézik. Angliában, ugyáltszik, két elismert női katonai testület van. Az egyik az inkónes női tartalék, a másik a női tartalék egészségügyi szolgálatra. A civilek az utóbbi csoport adjuvánsát arra a kijelentésére kényszerítették, hogy nem azért öltözködnék khakiba, mert katonakölti akarnak játszani, hanem, mert a khaki olyan szín, amely nem könnyen piszkolódik; már pedig a kórházakban és a sebesültek átszállításában közben vezet szolgálatot annyira kényen hogy más színű ruha viselése nagyon költséges volna. A katonai tisztelgésre vonatkozólag a női adjuváns egyszerűen azt felelte, hogy a hölgyek csak saját felségűsükkre lenéz, mert az nem előírások szabály.

SIRT A BABA. "A KOPPS BABYS FRIEND COMPANY"-nak, melynek csodálatosan győztesen, a "KOPPS"-ot millióny anyu ádta a megézt. Mrs. George Fry, W. McMeiken Ave., Cincinnati, Ohio az alábbi írtat írta: "Nagy sikerrel használtam az önk készítményt, a "Kopp"-ot, és nem tudtam eléggé dicsérni. Három hónap koráig élet-halálra sirt a baba és az önk magyarság készítménye meggyógyította. Semmiért nem lenézem nélküle, mivel a sirt baba most forrák és semmi más szer nem léphet a "Kopp"-nyomsában."

"KOPPS" a gyermekek barátja, a legfontosabb szer a kis gyermekek hammodes, fejtörődsen, székrekedés, bőgővel, álmátalás, nyugtalanlaga ellen a fogásis idején. Ha nem kapná meg a lakelölés a palikában ezt a világhírű szer, küldjön egy papírdollár levdében a gyárnak és azonnal küldenek önnök két 50 centes üveggel.

KOPPS BABYS FRIEND CO., YORK, PA.

EMIL NYITRÁY 77 FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

A. R. VASS BOND TOWN, Va. Egyedüli magyar közjegyző Clinchfield vidékén.

Miert a legfontosabb a kisa baba első éve? Azért, mert az évből nőt a leggyorsabban és vigyázatlanul kell, hogy es a növev állandó és egészséges legyen. Ha nem szoptathatja a gyermeket, ha a teje nem jó neki, használja azt a tejet:

Eagle Brand Condensed Milk

Ez egy erőadó étel, amelyben minden megvan, ami a kisa baba növevds és fejlődéséhez szükséges. Vigyázni kell a tejesítéssel, hogy a kisa baba egészséges legyen. New York City, N. Y. Ez egy 52 oldalas könyvecské az Eagle Brand Condensed Milk felől, amely megmutatja a gyermeknek a legjobb tejet. New York, N. Y. M. B. Nov. 9.

Dr. L. L. BELCHER. Made in the U.S.A. WELCH, W. VA. Irodalmi a Welch Drug Store felől van. A környékbeli magyarság pártfogását kéri.

First National Bank Harrisburg, Ill. ALAPITÁS 100.000. A legregyebb bank. SALINE COUNTY-ban. A hótérlek kamatot fizetünk. O. M. KARAKKER, elnök. LOREN FELTZ, pénztárnok. J. G. NYBERG, a pénztárnok.

A valódi HÁBORUS TÉRKÉP. Csak most jelent meg. EGVEDÜLI ÉRTELMEZ HÁBORUS TÉRKÉP. Tartalmazza az összes európai államokat. Olaszország is. Küldjön érte 25 cent bélyegget. Kérjen nagy képes árjegyzéket AMERIKA LEGNAGYOBB MAGYAR ARUHÁZTAL.

EMIL NYITRÁY 77 FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

A. R. VASS BOND TOWN, Va. Egyedüli magyar közjegyző Clinchfield vidékén.

LEVÉL ILLINOISBÓL.

A BANYASZNÉP IGAZI "NUISANCE"-JA NEM IS ANNYYIRA A "ZUPRINGER" — MINT A WHISKY AGENT.

Írta: Igali Szvetosár.

Christopher, Ill. okt. 26. 1916

Becses lapja október 16-án megjelent számában, vezető helyen, angol nyelven a "Labor Agent"-re, magyarul szövege "Zupringer" fajtaztá terkelődött a rúd a szépen ki lett körülírva egy cikk keretében, hogy ez a species egyformán hazudók a munkásoknak, mint a munkásoknak, hogy az állandó hét sovány esztendő esküjéből kiviekkeljen, meg te-lekhiánéknak is felesleg. Karaktere-jét illetleg meg el van mondva, hogy biz' az kassa-kapa kerülő, tanulatlan náció, melynek nagy része átonszónokot ide mert oda-beszésként holmi görbe misztifikációk el-követése fejében hüsiere rakták volna őket. — hat csak idemene-kültek.

A "zupringer"-ek ezerszer alaposan be lett köve a koszorúja s a roppant szivós, télláló gaz nem volna. — ez a dér is megülte volna. Dehát nem kell azt félni! Meg volt ő már a romaiak fénykorában is: aki nem hiszi el, alkalomadtán, ha a Zevu állít-tízese látával héborított, de azóta ismét napfényre jutott Pompeji utcáin sétál valaha, a falakra vé-szett latin szövegi mondatokból meggyőződhet róla, hogy "zupringer" már akkor is volt s lesz örökön-örökké mindaddig, míg csak ostoba ember lesz a világon, mivel a legokosabb beszédével sem lehet az ő saját boldogságára ve-tett utakat, indokolt megmagya-rázni. Végre, ha a "zupringer" nuisance, vagyis plága, hát az neki is annyira a munkás testén ragó-dik, mint inkább a munkaadót szil-polyozja, ki ha nem okosabb, hát szenvedje ostobasága következmé-nyeit.

Punktum. A esalafintassággal két-ségtelenül állapítható meg, hogy egy bíróság leróvó, mint az a őt eldóható törvényességét követnek el, de hát az egészen tulajdonké-nél a voksok polgárság a "ludas", mert oly abszurd törvényt hozott, melyet ezen a maláriás vidéken a nép annál inkább nem tarthat be, mert nyáron át a rossz víz élve-zésben fel dőlné rakásra. Ha a őt majd rendes "engedély" mellett fogják mérni, megszűnik a "du-gesz", valamint a saba által okozt a elfogadott "bírás" is. Okos ember volt a mostanában elhunyt californiai milliomos, Henry Mil-ler, ki ezt szokta volt mondani:

— Unbranded calves on the ranges is bad business as it might induce some of our neighbors to be dishonest.

Lám, jelen esetben a címetlen ren-borja a titkos itatárulós, mely vagy a rend embert, mint a sör-fárast terdeli le a jó utról

Dehát én nem a "bootlegger" -ek me-nthető sáfárkodásáról akarok írt szólni, hanem a vidéket fer-gőző "whiskey agens"-ről, ki ha az utazói jávóira felakasztá-nának, a fa szegélytelében kiszá-radna. Az emberbőrbe, de néha hatvan talléros rubába bujtatót ezen "coyote" (prairie-farkas) népnél közt az ismőkönséget, sze-génységét, jätékzenvedélyt a pro-stituciót terjeszti.

Elmondom, miféle manóval élven veti el az ipave a gonoszgya-nak ezen változatos vadírágait. Ha megérkezik valahol, hála fi-nom szimatiának, csakhamar ki-tasztatja, mely háznál lesz keresz-tel. Erre a házi céőrs a ő be-nyitálja magát a szokásos tányé-rozásnál gavallérnak mutatja ma-gát, mert figyelmét keltő pathos kísértésben röpíti tit dolláros adó-mányát. A hatás perze az adó-mányos. Pár nap múlva ugyanazon bárbán jelenik meg reggel, midőn az anyuk a "rántottját" habrálja. Ő siet a kanalat kezébe kívenni a habar, sürgő, forog, ő készíti a reggelit, amelynek közösen töd-tént elfogyasztás után, bár sző-gyenkeze, de bánsétséggel be-vallja pillanatnyi pénzszáráit. Húsz dollára van szükség, me-lyet estére hálisan vissza fog té-riteni. Megkapja a húsz dollárt, s szavának embere lévén, estele-g meg is hozza a kölcsönkért pénzt. Pár nap múlva ismét beállít. Most már negyven dollár van szük-ségre, rimánkodik, ha istent ismer-keg, segítse ki, mert élet-balálós veszedelmbe kerül. S a házié-keny, tapasztalatlan nép, ha neki nincs, kölcsönkért, csakahogy a pengazon "szegítsen."

Mikor ottan arról van szó, hogy fizessen, hát irtes szebeit fordítja ki, neki nincs:

— The én pecsületthes hvajok, fizetek... whiskey!

S a kőtni való méregregeve az adósság üszegének megfelelő mennyiségű "whiskey"-nek neve-zett nadragulya a bírók-lé keveré-ket zudt a szerencsétlen családra, melynek élvezete nyomán a család, a gyilkossági és öngyilkossági kísérlet mániája burjánzik, minő-nek csak a napokban voltunk ta-nuui itt Christpherben.

Sáfárunk tebeloydott gambler is. Áptulántja bis' ő.

— Játssz, Mike, — nógatja s játéktól idegenkedő magyart s mint az ördög, ki áldozattól sem retten vissza, őt dollárokat csusz-tat annak markába, csak jätész-k S a kísértésnek fogantatja van, s kísértetbe ejtett jätész, áldozata is less a szenvedélyes a minök utánna elvesztette a kártyán tol-tó centjét, a nyerőt kieszálja a me-szre, revolvere agyával agyha-fő-be veri s szebeit kifosztva, St. Louis felé igyekszik menekülni, a hol perze már várják a detektí-vek a más már börtönben várja,

mikor kerül bírál elé, ki sok su-lyos extantót sózand majd a nya-ika kőbe.

Előszetettel keresi fel garunk az oly magyar hajlékot, hol szem-revaló menyecske a ház asszonya s ha férj-uram idejében nem tér észre, ott a inanóvert a hüség le-gyegetése által kezdi. Járja a selyem viganó s más, nő szem-nek kedves csece-beca prezente-lés, végre a negyven dolláros ha-vi apnaga ígergetés s mire egy-szer-kétszer változónak a holdjé-ga s a kakuk madár megtöjta a tojását a hasznos madár fészké-be...

Az Átkot a kárhozott terjesztő ezen belpolitikai észre-déllinoisai magyarságon jól ismeri a lelke melyből gyűlöli s veti meg

Football módjára is bánik ve-le, mert egyik helyről a másikra rugdossa: ám mint igazi plágára, nuisance-ra, más vidéken is rá-kell mutatni s védekezni kell ellé-ne, mert ha igaz az, hogy tetves baromfi telep utján, bárhogy tö-rekedjék is a gazda asszony, — haszon soha simes, mert a tetű eszi meg a tojásbólzomból származhat hasznolt, ép oly székfára alapított igazság az is, hogy hiába keresi bányászépünk a hét-kilenc s né-hány dollár napi keresetüket. Az év legforgas után csak elenyésző az évi megtakarított tartalékalap, mert megett az a tetű — a whis-ky agens!

BANYÁSZ SORS.

September hónapban West Vir-ginia államban huszonhat bányász (elte halált) munka közben. Ezek közül öt bányán kívül, huszonegy pedig a bányában halt meg. A többi államban nem maradtan magas West Virginia mögött a gyászos krónikában és a szeptem-berben marthálált halt bajtársak közül a szerencsétlen bajtársak számlát nyugodtan tehetjük het-venre ebben az országban.

Bosszu után liheg Potiorek fajzata.

A londoni "Morningpost" ír-tésülési révén híre jött-e héten, hogy az osztrák generálisok boss-zu esküdték gróf Károlyi Mihály ellen, amiért a magyar kép-viselethöz olyan kegyetlenül ke-mény szavakkal otorozta a mel-léket és úgy akarnak bosszu állni rajta, hogy mint katonát, a leve-gesdalmesebb helyre, a koveli frontra küldték. Hátha örökre el-némítja majd egy eltövedt musz-ka golyó.

S hírt adván az osztrák gene-rálisoknak Károlyi Mihály ellen szót összeakívéséről, az amerikai magyar lapok egy állították be a dolgot, mint valami — hihetetlen hazugsá-got. Nem tudjuk, hogy mi az igaz a "Morningpost" híré-ből s mi nem, amint azonban bizonyos, hogy az osztrák ge-nerálisok egy cseppet sem let-tek volna hűtelenek önmaguk-hoz, ha úgy akarnák elítélni a láb alól Károlyi Mihályt, hogy a legveszélyesebb cros tá-madások célpontjába állították be.

Az osztrák generálisok — mi-ta a háború folyik — bizony ritkán hallattak magukról anélkül, hogy ki ne lubdörözött volna az ember háta. S ha keresve keresséne az ember, akkor sem találna az osz-trák generálisok lényének kifeje-zésére más megfelelőbb szót, — mint a Potiorek nevet. Potiorek-ek ők valamennyien, akikről — akár igaz a hír, akár nem — fo-tografikus hüszéggel állapította meg az igazságot az a Mackensen tábornagy szája alá adott állítás, — hogy mind-mind egy-egy Napole-on, amikor szájjal kell hőkösödni, de számba van a fejükben és glom-ból van a kezük, amikor — esle-kedni.

Mert ne higgyük, hogy a

"Kosuth-kutyák" korának már vége van. Épen egyik elő-ző számunkban mutattuk ki, hogy a vitéségi érnek kiost-tásánál milyen vértízítőt a magyarkatonák rovására. Ne felejdük el annak a magyar katonas-tiznek öngyilkosságát, akit halálba kergettek a magyar volna miatt és ne felejdük el, hogy a magyar képviselőha-ban nevek és adatok feloszo-rásával hánytorgatták fel, — hogy üldözik a magyar kato-nát, csak azért, mert magyar. És ne felejdük legfőképen azt el, hogy az osztrák generáli-soknak mindig dédelgetett kedvencül volt a cseh, a tall-án, az oláh, a szerb, de a ma-gyartól másként, mint rebe-len-hund-ról soha sem tudtak beszélni.

Hát ezekről az osztrák generáli-sokról volna hihetetlen, hogy boss-zu szent akárolyi Mihályon áll-ni, amiért nem babérból fonta a koszorú a Potiorek fejé fölé. Hát ezekről az osztrák generáli-sokról ne lehetne feltételezni, hogy még ahoz sem elég férfiak, hogy szemtől-szembe álljanak Károlyi-val, de muszáj gojval szeretnék elvégezni azt, ami a szívük vá-gya és a mit, mint valami drága óhaját, melengtetnek a keblükben.

Amikor Ferenc Ferdinánd ellen Szerajevóban — azon az emlé-keztes vasárnap délután — az első merényletet követék el és a me-rénylet nem sikerült, Potiorek oda állt elé és katonás háptákba vá-gya magát, jelentette:

— Fenség, csak egy merénylő volt Szerajevóban és azt az egyet is, ime, elfogtuk.

És öt percel később Ferenc Ferdinándot agyonlőtte Gavrilo Princip.

"Édes kedves Apám —
— Ne haragudjék rám, édes kedves apám, amint én sem haragszom magára, pedig talán mindkettőnknek volna okunk a haragra.....
— En elmegyek New-Yorkba szerencsét próbálni. Ne féljen, édesapám, nem hozok ségényt a fejére, tudok magamra vigyázni, és azáltal Isten segédelmével csak meglátom abban a nagy városban a szivem pártját, Csopak András, becsületlen bányászlegény és akkor aztán édes-apám is eljön a lakodalomba.
— Isten velünk, jó egészséget kíván édes-apámnak, szereti leány,
RÓZSI.

Igy írt Harasztói Rózi, egy magyar bányász szép leánya az édesapjának, amikor éjnek idején szökött el az apja mellől Lincolnsvilleből, hogy megkeresse elbujdosott szerelmét, akizhe nem akarta az apja oda adni, mert gazdag fér-jet akart az egyetlen leányának, nem egy sze-gény bányászlegényt.

Mi vezette a szép Harasztói Rózsiat erre a lé-pésre, milyen tragédia hozta őt az édesapjával együtt Amerikába, milyen szerencsével járt a nagy városban, hozott-e ségényt az apja fejére, megtalálta-e a szegény bányászlegényt, vagy el-nyelte a nagy város pénzes búne a bányászleányt, — mind ez meg van abban a regényben, amely most jelent meg a Magyar Bányászlap kiadásá-ban.

Ez a regény nem hazai ponyva-munka, ha-nem amerikai magyar író írása, a ki nemcsak a gyönyörű szép leány gyönyörű történetét, ha-nem az amerikai magyarság életét, a bányászok sorsát, a burdosházak dolgait is megírta, hogy szórakozzanak és szórakozva tanuljanak abból, a Magyar Bányászlap olvasói.

NEM PENZERT ARULJUK,
pénzért nem is adjuk ezt a könyvet. INGYEN ajánljuk fel azoknak a magyaroknak, a kik meg-rendelik egy évre a Magyar Bányászlapot, vagy meghosszabbítják egy évvel az előfizetésüket.

A Magyar Bányászlap előfizetési díjat egy évre egy dollár

Es ezért a dollárért nemcsak négy, nyolc ol-dalas hetilapot, de gyönyörű nagy képes naptár-t is adunk és azonnal megküldjük minden ráfizé-tés nélkül ezt a szép regényt is, a melynek címe:

A BANYÁSZ LANYA.
Írta: Egy Öreg Bányász.

A Magyar Bányászlapot ismeri a ameri-kai magyarság. Magyar munkások tulajdonát képezi ez a lap, bányász volt a szerkesztője, mun-kás emberek írják és munkások olvassák. Küzd a magyarságrt, az igazságrt és szolgálja tel-jes erejével az amerikai magyarokat.

A ki jó lapot akar olvasni, a ki ezt a gyö-nnyörű — nagy, 142 oldalas —szép regényt tel-jesen INGYEN meg akarja kapni, rendelje meg a Magyar Bányászlapot.

Küldjön be egy dollárt erre a címre:
MAGYAR BANYASZLAP
136 E-17th Street, New York, N. Y.

KIMÉLJE MEG A GYOMRÁT - NE IGYON UTÁNZOTT ITALT

NALUNK KAPHATÓ, HAZAI MÓD SZE RINT, GYÖMÖLCSBŐL FŐZÖTT

Valódi szilvórium és törköly pálinka

valamint több fajta magyar kedvenc ital, melyekért teljes jótállást vállalunk.

30 évi tapasztalatunk által a pálinka üzletben, abban kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legjobb ita-lokat a legolcsóbb árak mellett árualthajtuk.

Ezen cég tulajdonosa, valamint alkalmazottjai magyarok.

Ha Catelettsburgba jön, és ha becsa- fogatásával megfizette bennün- ket, egész otthonosan fogja magát áresni nálunk.

Postai megrendeléseket pontosan el- küldünk, tartsa magyart nyelven, mi is magyarul válaszolunk.

A szállás költséget mi fizetjük mindhárom dolláros vagy azon fe-lüli rendelésnél 250 mértékezőn belül.

ÁR EGYÉZÉK.	
Veres gabons pálinka.	
Első Veres Róza	\$2.00
Második Veres Róza	\$2.50
Harmadik Veres Róza	\$3.00
FEHÉR PÁLINKA.	
Első Fehér Róza	\$2.00
Második Fehér Róza	\$2.50
Harmadik Fehér Róza	\$3.00
ALMA PÁLINKA.	
Első Alma Róza	\$2.00
Második Alma Róza	\$2.50
Harmadik Alma Róza	\$3.00
BOROVICSKA.	
Első Borovicska	\$2.00
Második Borovicska	\$2.50
Harmadik Borovicska	\$3.00
R U M.	
Első Róza	\$2.50
Második Róza	\$3.00
Harmadik Róza	\$3.50
SZILVA PÁLINKA.	
Első Szilva Róza	\$2.50
Második Szilva Róza	\$3.00
Harmadik Szilva Róza	\$3.50
TÖRÖKÖLY PÁLINKA.	
Első Törköly Róza	\$2.50
Második Törköly Róza	\$3.00
Harmadik Törköly Róza	\$3.50
CSASZARKÖRTE.	
Első Csaszarkörte	\$2.50
Második Csaszarkörte	\$3.00
Harmadik Csaszarkörte	\$3.50

ÉS SOK MÉS, ITT FEL NEK SOROLHATÓ ITALOK.

GOODMANN

Box 157

Az egyedüli magyar italkereskedés Catelettsburgban és vidéken.

Catelettsburg, Kentucky

Erő és egészség

A bányász ember barátja a világhírű "DIANA" sósorbaes, amely HATFAJAS, RHEUMA, GYOMORGÓRGÓS, és IZOM-ERŐSÍTŐ SZER. Ha ezt a világhírű gyógyhatású szert használja melyet a leghíresebb orvosok ajánlanak. Biztosan segít a valódi "DIANA" sósorbaes, mely csak is a VICTORIA SUPPLY CO. által van forgalomba hozva egész Amerikában.

Azért, ha a valódi gyógyhatású akarja, minden levelet így címezze:

Victoria Supply Co.
15 Shingiss Street,
PITTSBURGH, PA.

KÉT NAGY ÜVEGGEL 1 DOLLÁRERT KÜLDÜNK.

MEGRABNITOTTA A NAP az archét, szeretne lamét szép lenni? Vegyen egy telypi

Róth Liliom Krém, Szappan és Pudert

A monarchia legbritebb araszpítője.
RÓTH LILIAM KRÉM az aranyból minden bő létező és biztos eredményt vall és a melynek ezen és ezen a készítmény gyönyörű kíméletű és boldogságát. Kérjele a rendelje meg azonnal. Krém, szappan és puder: kis adag postán \$1.90; nagy adag \$1.60. Postos cím:

Róth Sámuel Megváltó Gyógyszertára
125 AVENUE A, Dept. C. NEW YORK, N. Y.

A legújabb eredeti háborús hanglemezek.

(Eldörado az olasz hadról.)
(Kunaneve bevétele után.)
(Ez az a hívesárkában.)
(Székelyvér.)

valamint az összes eddig megjelent magyar hanglemezek legnagyobb választékban kaphatók.

Sommer Sándor

GRAMOFON KERESKEDESBEN

2225 Franklin Ave., St. Louis, Mo.
Beszélő-gépek e lap előfizetőinek kedvező feltételekkel is.

Dr. RICHTER'S Pain Expeller

Ceas, köcsvény, rheumatizmus, idegesség, izület és izom-merevség, hűlés, gége, torok-fájás és fogfájás ellen.

Itt van az eredeti csomag képe, a hogy azt írniadják. Ne fogadjon el csomagot, ha nincs rajta a HORGONY védjegy.

Kapható minden patikában 25 és 50 centért és a készítőnél.

F. Ad. Richter & Co.
74—80 WASHINGTON STREET
NEW YORK, N. Y.

"ÜZENET"

ELDORADO, WASSON MUDDY HARRISBURG ÉS A VIDÉK MAGYARSÁGÁNAK.

Ajánlom kitűnő beszélőgépeimet, lemezeimet a vidék magyarságának. — Beszélőgépét könnyű felszereltetésére is adok el, a szokat vidékre is szállítom.

PÉNZT FELELŐSÉG MELLETT KÜLDÖK MAGYARSZÁGBA.

Ugyfeleim kívánságára pénzüket korona értékben is elhelyezem.

Tiszteltelt!

August Zvara

Rox 346 HARRISBURG, ILL.
Phone 204 G.

Ujat huz a Monarchia Amerikával.

latkozta révén, ezen a héten egészen véletlenül kipattant, hogy Wilson elnök minden lehető elkövetést, csakhogy a monarchia Dumba Constantiu helyére új nagykövetet nevezzen ki Washingtonba, a monarchia azonban értesítés köti az ebet a karóhoz és mindaddig, míg a háború véget nem ér, hallani sem akar arról, hogy a nagyköveti állást betöltesse.

Wilson elnök Penfield bécsi nagykövet utján nemcsak azt adta Burian külügyminiszter terétérésére, hogy bárkit is szívesen lát a washingtoni nagyköveti székben, de az előkészítésben a ndvariaságban odáig is kész lett volna menni, hogy hadihajót bocsásson az újonnan kinevezendő nagykövete részére és így az anélkül jövesen át Amerikába, hogy az angolok vagy franciák a legkisebb mértékben is zaklatnának.

Wilson semmiféle magasabb állományú nem vezette ezáltal, egész egyszerűen udvarias s előzékeny kívánt csak lenni, hogy ezzel is bizonyítsa, hogy a monarchiával szemben nem érez animozitást és a Dumba kiebuzdalásait kizárólag a Dumba személyes dolgainak, nem pedig a monarchia iránti ellenszenvének volt a következménye.

A monarchia azonban nem kért a Wilson előkevényéből. A bécsi nagy-urak, úgy érezték, hogy sérelem esett rajtuk és még csak szükségnek sem látták, hogy titkot csináljanak a Dumba visszahívattatása fölött érzett dühükből. Egész egyszerűen, nem neveztek ki az új nagykövetet, nem csak azért, hogy ne kelljen lényegbe venniük a Wilson szíveséget, de főként azért, hogy Wilson is a monarchia haragjától.

A huzavona természetesen Washingtonban is rossz vért szült és Egyesült Államok bécsi nagykövetét, hogy apró számlóján be Burian külügyminiszter előtt azokról az okokról, amelyek alapján a washingtoni kormány a Dumba visszahívattatást kérte.

A washingtoni kormány szerint Dumba a municigiárvakban tervbe vett sztrájk tervével játszotta el az ahoz való jogát, hogy továbbra is nagykövete maradjon Washingtonban. Burian szerint azonban nem ez volt az igazi oka annak, amiért Wilson Dumbát visszahívta, de a jólméret Dumba-Bryan affér, amikor pedig — legálább is a monarchia szerint — Dumba korrektil és jogosan járt el. Hiába magyarságrata hát a dolgot Penfield a bécsi külügyminiszteriumban, az ellentételek.

A monarchia továbbra is a haragot adja és nem küld nagykövetet Washingtonba. Wilson elnök pedig feloldottnak érz magat az aól az ajánlata aól, hogy hadihajót bocsásson majd az újonnan kinevezendő nagykövet rendelkezésére.

A nótá vége pedig az, hogy a monarchiának nincs nagykövete Washingtonban, pedig hát tudjuk, éreztük mindnyájan, hogy egy igazán kiváló ember — olyan például, mint gróf Apponyi Albert — a washingtoni nagyköveti székéből a mostani válságos időkben különösen sokat használhatna a monarchiának.

VESEKEDÉS MINDSZENETEK NAPÉRT

A keményszén vidéken tudvaleg nagy vita támadt abból az alkalomból, hogy a bányászok megimmepelték Mindszentek napját, mert a tőrsaságok szerint az a szerződés megsejése volt.

ZAVAROK A KEMÉNYSZÉN VIDÉKEN.

A keményszén vidéken állandóan a sztrájk szpókkort folytatott küzdelmek, és hol az egyik, hol a másik telepen lépnek sztrájkba az emberek, hogy mindenkit kényeztesse a szervezethez való csatlakozásra.

Jelenleg Ta-vaqua és Nosquehony, valamint North Franklin telepek vezetnek, amelyekben a múlt héten kimondták a sztrájkot. Ezek a sztrájkok (jelvény sztrájkok) csak a legkritikus esetben járnak kellő eredménytel és szerencsétlen dolog, hogy ilyen szívóssággal ujják ki mindig újabb és újabb telepeken.

Pottaville kerületében két helyi osztályt zártak ki a sztrájból, illetőleg függesztettek fel, mert a tagoknak illetékellen segélyeket nyújtottak és mert figyelmeztetés dacára, szerződés-egészéssel mentek sztrájkba.

Most kellett volna a vitának bíróság elé kerülni, remélhető azonban, hogy a tárgyalás előtt mégis megegyeznek és nem kerül rá a sor hogy a bányászervezetek házi dolgait a bíróság előtt szelöltesse.

Louis Joo
MAGYAR SZALONOS.
ALLOUZE, MICH

Kéri a magyarok szlvo pártfogását.
Telefon 684 W.

Pióca

Az egyedül hitese és jó orvos-
ság mindennapi betegségek ellen
HASZNALJA
EZT A REGI, ELISMERT, JO
ORVOSAGOT!

Hazai fülábe csomagolva.
5 darab ára 51
10 darab ára 92

A háború miatt csak ritkán és korlátozott mennyiségben lehet az óhazából kihazozni, azért rendelés most, mielőtt elfogy.

RENDELÉSSEL
A PÉNZT IS KÖLDJE!
Vizontelérutaitok kérjenek kedvezményes ajánlatot.

EMIL NYITRAY
77 FIRST AVENUE,
NEW YORK, N. Y.

Tizenhét halott

MARVEL, ALA. — Október hó 22-én kiróbat az itteni bánya és a benn lévő tizenöte ember közül csak egynek sikerült élve ki jutni, a többiek mind benn veszték a munkálatok pokolban. A mentési munkálatoknak is volt egy áldozata, aki túlságos buzgalom sietet a szerencsételenek segítségére, s mérges gázzal télt részékre hatolt. Így a robbanásnak tizenöte halottja volt, kinek egy részese fehér, más része pedig fekete, de mindannyian amerikai születési bajtársak voltak.

KÖZÉP-PENNSYLVANIA ZAVARAI

Közép-Pennsylvania szénvidékén is állandó zavarok merülnek fel a bányászok és a munka adók közt. Legutóbb a Rochester and Pittsburgh Coal and Iron Co. emberei léptek rövid életű sztrájkba itt azonban egy időre sikerült a félreértéseket kimszűrni és az embereket a munka folytatására bírti. Aki azonban a helyzetet ismerősek, azt mondják, hogy a zavarok csak látszólag és csak egy időre múltak el, mert a bányászok mégis minesenek az elintézés módjával megelégedve és most is sok még a kívánni valójuk

JAVÍTÁS A CONSOLIDATION-NAL

A Consolidation Coal Company Cumberland, Md. melletti bányájában a munkások általános fizetés javítását kaptak, úgy, hogy a keresetük ezentel több lesz körülbelül 25 centtel naponta. Azt halljuk, hogy ennek a tőrsaságnak a West Virginia államban fekvő bányásiban egy tíz százalékos fizetés javítást fognak adni, amely tízezer embert érint majd. A tőrsaságok leginkább West Virginia északi részében, Fairmont vidékén vannak a bányái és az állitógások fizetés javítás számításunk szerint kérték magyar bajtársainkat fog értenni.

TIZEZER BANYASZ SZTRÁJKJA

Oklahoma állam bányászai novemberhó elején sztrájkba léptek és ezidőszent még semmi kilátás nincs rá, hogy rövidesen megegyezhessenek a tőrsaságokkal. A tőrsaságok minden államban beleegyeztek, hogy az emberek elbocsátása körül eleget tesznek a szervezet óhajátaknak, espün az oklahoma bányatulajdonosok nem akarnak engedni és így a bányászok azt hiszik, hogy mindenképen jogos a sztrájkjuk. A tőrsaságok kijelentették, hogy inkább lezárnák a bányákat, semhogy engedjék és félő, hogy a közelgő telet teljes telenségben fogják az emberek átélni.

EGY MAGYAR LEÁNY RÁMTETTE.

Kéteghbeesett tette határozta el magát a minap egy fiatal magyar leány. A 204 Grand Street alatt lakó Nagy Zsanzi a fölötte való elkereskedésben, hogy Dr. Joseph Lippmann állandóag orvosni műtetét hajtott rajta végre, amely nem sikerült, és amelyről teljes életre nyomorok maradt, úgy revolverből több lövést adott le az orvosra. Egy golyó Dr. Lippmann karjába furdott. A leányval a merénylet elkövetésekor egy fiatal ember volt, aki azonban elúton. Nagy Zsanzi tartóztaták, de vonakodik a fiatal ember kilétét elárulni. Dr. Lippmann a Policine Hospitalba szállították, hol felépülését biztosra veszik.

Magyar bányászok kerestetnek

VINTON COLLIERY COMPANY
VINTONDALE, PENNSYLVANIA

Jelenleg 150 magyar bányász dolgozik nekünk, de van üres lakásunk még egy pár család részére. — Szabad város — 13 üzlet — Ott vásárol, ahol tetazik. — A szén 42 inch magas. — Fizetés a következők:

Pick munka 75 cent tonnáknént
Vágás és ladolás 67.8 cent tonnáknént
Ladolás 45 cent tonnáknént.

Nálunk van a legnagyobb és legjobb választék

férfi ruhákban

menjen vagy írjon

Erdeky Kálmán

gyógyeszerész, aki budapesti egyetemet végzett okl. gyógyszerész.

3964 Second Avenue, PITTSBURGH, PA.

KIVÉTELES ALKALOM

COLORADO ALLAMBA, DENVER VÁROSAHOZ KÖZEL, termékeny területtel farmot, új épületekkel, 125 évt. részlettel tőrsas megvásárolni. Az első részlet: a föld 4 évt. 1917 december 1-én fizetendő.

Igen és tényleg jószág, gazdasági gépek és szereszmok, vetőmag, haromfű és takarmány határidő dolle lettesztésért átvehető. Az első év megélelt költségekre négyezer dollárjának kell az új telepon felszerelt birtokot venni át, úgy, hogy annak a tőrsasból megélelt költségeit a tőrsasnak átvehető részlettel esedékesnek is érheti, a tartozást is fizetést, amikor a részlettel esedékesek és pénze is marad tartálakban. Sok gyönyörű szomszédos farm bányász, hogy a talaj termékeny, a víz mennyiség bőséges, és az éghajlat alkalmas a termelésre. Üzletés által jó a termés, az üzletés munkálatot megtanulni könnyű. Jöjjen, mielőtt ezeknek a telepon felszerelt jó farmoknak az utolsója is elkel. — Minden mértéken megélelt nyújt átjáljon.

LAJOS STEINER, Commissioner,
UNION PACIFIC SYSTEM, CHICAGO, ILL.
1804 GARLAND BUILDING.

Milliókat csinálnak emberek a zink termelése által

Alkalma nyílik arra, hogy egy termelő és szállító szinkbányásznál érdekeltséget vállaljon. Az ólom és zink ára maaszab, mint valaha volt. A szinkbányászok még magasabb árakat ísnek a jövőben. A "Saturday Evening Post" pénzügyi szakértője nemrégiben azt mondta, hogy szink részvényesek az osztalékban dukálódnak.

Kingman Zink Mining Co.

EGY DOLLÁR NEVÉRTÉK RÉSZÉNY 30 CENT-ÉRT.

A tőrsaság Arizona államban 180 akor új feltérlettelnek a birtokosa, amelyben milliókra érő zinket, aranyt és ezüzt termelnek. Egy termelő és szállító bányával rendelkezik — felszerelve felsővel, fúrókkal, kavicsmühelyekkel és a bányászathoz szükséges mindenféle szereszmokkal. 240 185 mélyen van a tárna az érce vénya és egy birték bánya olvasztásra használják. Szállítmányainak rágaként 1000 és 1500 dollára rúgnak.

HAZI OSZTALÉK. — AZ ÖN ALKALMA.

A Kingman Zink Mining Companynak további tőkére van szüksége, hogy a bánya mellett ártékzezzék, hogy a bányát fejlessze és tovább kutasson. A jelenlegiek arra vallanak, hogy a bányák a legnagyobb szinkbánya lesz egész Amerikában. A tőrsaság 1 millió dollár alapítékot dolgozik a minden részvény névértéke 1 dollár. Meghívjuk önt, hogy nagy részvényesünknek tartsa leghyven.

A havi osztalék a bánya tényleges jövedelméből fizetetik, amint a bánya berendezése és továbbfejlesztése lesz. Minden szinkbánya, mint például a Butte-Superior, Yellow Pine, Golconda és Tennessee bányák kincnyek voltak a földes kőzetben. A részvények, melyeket eredetileg néhány centért árultak, most áratonként 70 dollárral árulják. Mi azt reméljük, hogy a Kingman Zink Mine befektetés Államok nagy szinkbányáinak egyiké lesz. De hogy azt lágyan, szükség van az ön segítségére. További részvény 30 centért és ez az okta, hogy most önnök alkalmat adunk arra, hogy bányász fog válni, mely milliókat fog kifizetni. Tudja ön, mit jelent az Egyesült Államok egyik bányász, hogy minden dollár, melyet most 30 centért szerez meg, 10 dollárt és még többet jövedelmezzen. A kiállítások erre vallanak.

Felkutatás az alábbi táblázatot és tapasztalni fogja, hogy mit jövedelmez a pénz. Vágya ki tudjon meg nagyon gyorsan, hogy ön a kinalókor alkalommal meg lesz előzve a részt vesz ebben a hasonban, melyet az anyagból nyújt önnök.

Mit vehet a pénzért.	Teljes letétele.	Részletfizetési feltételek.
330 vehet 100 részvényt, értéke \$100	831 vehet 100 részvényt, 85 havonta	MIT VEHET A PÉNZÉRT.
800 vehet 200 részvényt, értéke \$200	860 vehet 200 részvényt, \$10 havonta	35 havonta
1120 vehet 400 részvényt, értéke \$1100	8124 vehet 400 részvényt, \$20 havonta	101. darab Kingman
1850 vehet 500 részvényt, értéke \$1850	8155 vehet 500 részvényt, \$25 havonta	Zinc Mining Co. részvényét,
3000 vehet 1000 részvényt, értéke \$3000	8310 vehet 1000 részvényt, \$50 havonta	darabját készírtetésre meg-

tel. Név Cím

25-50 százalékos

Takarít meg

ha borokat, likőröket és minden egyéb szeszsz italokat magától a termelőtől vásárol.

Table with wine prices: Tiarza Trasterper gallonja \$1.75 \$2.00 \$2.25 \$2.50 \$2.75 \$3.00 \$3.25 \$3.50 \$3.75 \$4.00 \$4.25 \$4.50 \$4.75 \$5.00 \$5.25 \$5.50 \$5.75 \$6.00 \$6.25 \$6.50 \$6.75 \$7.00 \$7.25 \$7.50 \$7.75 \$8.00 \$8.25 \$8.50 \$8.75 \$9.00 \$9.25 \$9.50 \$9.75 \$10.00

MI FIZETKÖZ A HADI ADÓT. Irjon teljes árjegyzékükért borok, likőrök, cordellák, alcoholmentes italok, szirupok, idősor, boreccorál, stb.

THE SCHUSTER COMPANY Dept. Z. 2214-16 East 4-ik utca, CLEVELAND, O.

KISHIRDETÉSEK ÁRA.

ELADÓ útleletek vagy bírtokok azonosként 15 cent. SZÁZASÁG és nyitási költségek azonosként 25 cent.

Keresünk gyakorlott bányászokat

Eastern Ohio szén bányákban Növeltek emberkeletlen részeseit. Állandó munka jelentősen személyesen az alábbi társaságnál:

THE SCHUSTER COMPANY COAL CO. PINEY FORK, Ohio.

MUNKÁT KAPHAT 15-20 ember

azonnal a Tomkins Cove-i kőbányában, a hol teljes erővel megy tük és a legkisebb kereset \$2.50 naponta. Azok a honfitársak, a kik megunták már a munkát, forduljanak bizalommal hozzám Állandó munkára végezt.

WARGA GYÖRGY, P. O. box 66, Tomkins Cove, N. Y.

Bányakövés keresetk,

aki a munkáját erti, ugyszintén streckes is. Magyar emberek akarunk és előnyben részesítünk családost embert. Irjon felvilágosításért címe. O. W. Evans, Gen. Mgr. Sharondale, Pike Co., Ky.

Régen fenálló cipő-reperáló üzlet

Samuel Bordy, 408 West Street, Homestead, Pa. SZABADALMOKAT

Különös olcsó árak

finom italoknál. 1 gal. 2 gal. 3 gal. MAGYAR SZILVÓRUM, 1 sz. minőség \$3.00 \$5.50 \$8.00

MAGYAR SZILVÓRUM, legjobb 3.50 6.00 8.75

MARTIN'S 100 fok whiskey különleges. 2.55 4.47 6.63

OLD SECURITY a legfinomabb 3.00 5.50 7.90

Minden üveg ital az Egyesült Államok általános árszintjénél alacsonyabb árú és jótállattal vállaltunk minden cépséért.

A nem megfelelő, visszaadjuk a pénzt.

Irjon részletes PALINKA és SÖR-ÁRJELEGYÉNKÜNKÉRT, a mit szívesen küldünk INGYEN.

Martin Distilling Co. 545 Main St., Kansas City, Mo.

Department A

Miért vet gáncstot Wilsonnak Anglia

Jól informált washingtoni politikai körökben most már teljes pozitívással tudják, hogy mik voltak azok az okok, melyek Lloyd George-ot, az angol hadügyminisztert ama hírhedt kijelentése megtételére bírták, hogy Anglia ellenséges cselekedeteknek fogja tekinteni, ha akármelyik semleges ország tesz is most kísérletet a béke helyreállítására.

Lloyd George kijelentése, melynél durvább, kivívott indulást állampolgáriul semleges országokkal szemben még soha sem követett el. Amerikának szót és Lloyd George tudta nagyon jól, hogy mit cseleltek.

Még augusztus végén történt, hogy Wilson elnök közele Gerarddal, a berlini amerikai nagykövettel, hogy elérkezettnek látja az időt a békekötésvitelre és ép ezért is tudakolja meg Gerard a német kormánytól, hogy milyen uton-on lehetne helyreállítani a világ békét. Gerard azonban tárgyalásokat kezdett német kormánygal, majd magával a német eskárral is tanácskozott és csakma jelentette is Washingtonban, hogy Németország szívesen veszi Wilson elnök békekötésvitelét, az információk azonban, amelyekkel a német kormánytól kapott, olyan fontosak, hogy azokat nem meri a külsére bízni, de a személyesen adja majd elő Wilsonnak

Anglia azonban még idejében megemelte a dolgot és pontosan azon a napon, amikor Gerard ha jóra szállt, hogy visszatérjen Amerikába, Lloyd George magához hívta valott egy amerikai újságírórt és megette előtte az Amerika címére adrészárt, hírhedt kijelentését.

BANYASZOK KERESTETNEK

KERESÜNK NEGYVEN VAGY HÜVEVEN GYAKORLOTT magyar szénbányászot. Állandó munka, út és hat láb vastag szén réteg, sammités gáz. Ha vasúti kocsit kérvé van, a szén néven szállítjuk. Telephelyen több jól megelődött magyar bányász dolgozik. Van egy magyar templomunk és réhabandánk A United Mine Work of America munkás szövetségétől egyezmény kötöttség és juti (unión) árakat fizetünk

Ha hozának akár jónál, világon legyert Canada Grove, Virginia városkában, a Kanawha & Michigan vasuton.

Bővebb felvilágosításért irjon erre a címre: CHAS. C. GRESSING, Asst. Gen. Mgr., Kellye Creek Colliery Company WARD, Kanawha Co. W. Va.

CSANADY PÉTER ur Gary ben, W. Va. és vidékén képviseli a Magyar Bányászlapot.

ORIENT COKE COMPANY

ORIENT, Fayette County, Pennsylvania

Negyven vagy ötven magyar szénbányász keresetk. Templonk a híres Connelsville Coke kőbányán van, jó lakóház, templomok és házak a telepen. Legjobb kereset.

Mezős Uniontown vagy Brownsville (Fayette County, Pennsylvania) városkában és onnét megy a villanyos vasutat (street car) Oriembe. Jelenkeznek a szuperintendensét, kinek neve Charles Opperman.

Különös olcsó árak finom italoknál.

1 gal. 2 gal. 3 gal. MAGYAR SZILVÓRUM, 1 sz. minőség \$3.00 \$5.50 \$8.00

MAGYAR SZILVÓRUM, legjobb 3.50 6.00 8.75

MARTIN'S 100 fok whiskey különleges. 2.55 4.47 6.63

OLD SECURITY a legfinomabb 3.00 5.50 7.90

Minden üveg ital az Egyesült Államok általános árszintjénél alacsonyabb árú és jótállattal vállaltunk minden cépséért.

A nem megfelelő, visszaadjuk a pénzt.

Irjon részletes PALINKA és SÖR-ÁRJELEGYÉNKÜNKÉRT, a mit szívesen küldünk INGYEN.

Martin Distilling Co. 545 Main St., Kansas City, Mo.

Department A

Szomoru kilátások.

AZ ASSOCIATED PRESS BÉCSI TUDÓSÍTÁSA SZERINT SEMMI KILÁTÁS NINCS ARA, HOGY A HÁBORU EBBEN AZ ÉVBEN ÉRLEN VÉGET.

Az Associated Press a következő bécsi tudósítást küldte az amerikai lapoknak minap az amelyik bizonylan a csász. és kir. sugsalmazásra iródott, a amelynek olvassva azt szomoruan kell tudomásul vennünk, hogy a békéről ebben az esztendőben még csak szó sem lehet, sőt alkalmatlanság a jövő esztendőben sem. lme a tudósítás:

"A közép-európai hatalmak igazán kívánják a békét. Minden félle spekulációkról hall az ember, hogy, mint lehetne a legnagyobb áldást, a békét megszerezni. Sajnos, eddig az ilyen gondolatok két esztendő óta csak kívánások maradtak. Politikuskok és katonai körök ép olyan távol vannak az ellenségeskedés megszűntetésére vezető tervről, mint két évvel ezelőtt, amikor kitört a katasztrófa."

"Berlinben és Bécsben szívják a fogait a béke szó kimondásárá, mivel az entente kormányai semmi olyan hajlandóságot nem mutatnak, amely a békekötéshez vezetne."

"Ha a közép-európai hatalmaknak az az aggodalom honolna, hogy a békét nem lehetne becsúsztatni és nem előnyökkel kizárni, akkor a gondolkodás egész másféleképpen volna. Azonban az entente nem bizonyította be, hogy az a reményeik beválhatók. A sommi offenzíva, az oroszok bukóvínai támadása és a galiciai küzdelem, Romániának a háborúhoz való csatlakozása, Szerbiának macedóniai hadjárata, az olaszok kükükdése helyet adtak annak a véleménynek, hogy az ententevel szemben fenálló ellentállás kiújítja az olyan szemétt, akik még nem régen arra fogadkoztak, hogy a béke alapfeltétele a közép-európai államsoport feloldása lesz."

"A közép-európai hatalmak kézen vannak ma is az olyan békére, mely Európa képt nem igen változtatná meg, kivéven azt a feltételt, hogy Lengyelországnak önálló állannak kell lennie, s hogy Belgium és Szerbia ne legyenek olyan helyzetben, hogy tovább is zavarják az általános európai békeséget."

"Sajnos, a legkisebb jel sem mutatkozik, amely arra valna, hogy az entente ilyen alapon hajlandó volna a békekötésre. S mert ilyen ma a helyzet a háború vége csak olyan messze létezik ma, mint valaha. Bécsben és Berlinben senki sem képes megérteni, miért adjanak a közép-európai hatalmak engedelmeket, mikor még kezükben van az elfoglalt területekben rejlő utóhátya."

"Kivülálgik az is, hogy a kormány és a nemzet e tekintetben egy véleményen vannak. Vannak ugyan differenciák, vannak ugyan elégedetlenségek, egyik-másik intézkedés miatt, de az ilyen esakélyesség a mellett a közös kívánás mellett, hogy a háborút nem szabad elvezetni."

"A közép-európai hatalmak érzik, hogy katonai erejüknek a mai arányok között kell megmaradniok. Az ő vesztéségeiknek nem szabad nagyobbannak lenni, mint a brit milliók a hátrétre értéke volna, mindenki azt hitte, hogy a dolgok rossz fordulatot vehetnek. Most, hogy a Somme offenzíva lassan csönedszik, mindenki tisztában van azzal, hogy habár a brit csapatok nagy segítségére voltak a franciáknak, a döntést nem tudták kieriőszakolni."

"Ma úgy vélekednek, hogy a brit csapatok felhasználásával és a román hadsereg bevonásával a szövetségeseinknek csak is a saját országuk lakosságával lehet új csapatokat kiállítani és a vesztéseket pótolni. A katonai körök elérik száma azonban ott nem számnyalja túl a közép-európai hatalmak ujnc kontingensét. A felbonték nyolc ezreléke az a szám amely évente katonai szolgálatra alkalmazható s így tehát Németországban 630,000, a kettős monarchiában 360,000, Bulgáriában 53,000 és Törökországban 170,000. Ezek a számok természetesen kisebbek, tekintet arra, hogy nagy a koránjelentkezettek száma. A vesztéseiket természetesen nem is lehet így módon pótolni. Azonban ez a körülmény ép így befolyásolja a katonai kiegyeztést az ententeben is."

HÁBORU A LEVEGŐBEN.

A német katonai hatóságok pontos listát állítottak össze azokról a sikerekről, melyeket a német repülőök szeptember hóban arattak. E szerint a német repülőök léletek 74 ellenséges repülőgépet, melyek közül ötvenhárom brit és huszonegy francia volt.

"Ez világosan igazolja, hogy Asquith brit miniszterelnök az alábbi egyik utolsó ülésén valótlan állított, amikor azt mondta, hogy a brit repülőök teljesen uralkják a levegőt."

KÉT AMERIKAI PUSZTULÁSA

Az "Echo Belge" jelentése szerint a németek Brüsszelben brit repülőök támadásának elhárításánál megölték két amerikai polgárt. Az Egyesült Államok brüsszeli követe vizsgálatot indított, hogy az illetők a németek vagy a britek lövegeinek estek-e áldozatul.

Bányászok kerestetnek.

Junius 16-án emeltük a fizetéseket

Nős és magános emberek a STONEGA COKE and COAL COMPANY virginali bányáiban. Pék és malma szén, nyitott lámpa, jó top és szénre bányák. Magas szén. Jó megelődött viszonyok. Poda két betemetk. Megfelelő személyeknek utköltéséget előlegezünk. Bővebb felvilágosításért irjon a címre magyarul: STONEGA COKE and COAL CO., Box 149, STONEGA, VA.

BANYASZOK KERESTETNEK

Jó bányászok állandó és biztos munkát találhatnak a FEDERAL COAL & COKE CO. bányáiban. GRANTTOWN, W. VA. — A telepen meg van minden modern felszerelés. Jó lakóházak, iskolák, templomok, jó víz, gáz és villanyvilágítás. — A bányászok keresetk napi 4 és 5 dollár körül váltakoznak. — Irjon magyarul, ha felvilágosításra akarja a magyarul fogunk rá válaszolni.

Federal Coal & Coke Co., Granttown W. Va.

Elkins Coal & Coke Company MORGANTOWN, W. VA.

Felvezünk egy néhány jó bányászt, a szertetőnek magyar és tót embereket lehetöleg családostakat. Állandó munkánk van, jó fizetésünk. Kiföldi lakóknak, jogeszes villanyvilágítás. A megelődés nem drága. Jöjjön azonnal, vagy irjon a címre: Mr. J. B. HANFORD, General Superintendent, Elkins Coal & Coke Co., Morgantown, W. Va.

Jó kereset a bányákban, Jó élet

a telephelyen, eszékre ismerk a magyarok a mi bányáinkat. Egész napos a bányá, magas szén van benne a jó levegő. Pikkelt és zsírsavval dolgoznak, a munkák állandó, több pihenés kereshet nálunk, mint bárhol másutt. Vannak templomaink, iskoláink, Verhovay-és munkás betegsegélyező egy letek.

JÓ MAGYAR BURDOSHAZAK MAGANOSOK RESZÉRE.

Nek magyar család, egész magyar falu van a telepen; jó barátság közt él itt az ember, és ez, meg a jó kereset tartja nálunk éveket a magyar munkásainkat. UTIKÖLTÉSÉGET, MEGFELELŐ EMBEREK, ELŐLEGÉZÜNK. Jöjjön azonnal, vagy irjon magyarul felvilágosításért.

CLINCHFIELD COAL CORPORATION DANTE, Va.

A Red Jacket Consolidated Coal & Coke Co. UJ BANYAKAT NYIT

és így újabb embereket hajlandó alkalmazni. A bányák minden nap teljes időt dolgoznak, kitűnő munka viszonyok vannak. — Jó, új vasutakozott lakóházakat állnak bányászaink rendelkezésére; jó lakóház és templomok. Sok magyar emberünk van és két magyar betegsegélyező egység van a telepen. A bányákban minden kisebb területen külön segédcsomagnak van, türelmes és a szakemberek, a kik a gyakorlatlan munkásokat szívesen tanak az üzemelését és kitűnő nagy gondot fordítanak bányászaink feletl ügyégre, valamint arra, hogy minden egyes embernek állandóan elegendő kávéja legyen és semmi panaszra ne legyen oka a bányászoknak. Embereink közül nagyon sokan vannak, a kik napi hat órai munka idő mellett azaz dolláron felül keresnek havonta. Jöjjön hozzánk és itt jó munka alkalmat talál. Jöjjön a Norfolk and Western vasuton. — Állomása van, a hol leszáll: MATEVAN, W. VA. Ha többi hírozzánk, a posta neve: RED JACKET, W. VA.

CALUMET STATE BANK CALUMET, MICH.

Tőke, tartalék és haszon: \$170,000 BETÉTEKRE RENDES KAMATOT FIZETÜNK KULFOLDI ORSZÁLOK NEMLANTYON ÁRRAN REJÜD PÉNZT Kérjük a magyarok pártfogását.

Miért nem él West Virginia Legszebb plészén?

Kitűnő kereset, igen jó házak, egészséges viszonyok, jó bányászok. TAMS, W. VA.

Kérdezzé meg az itt élő magyarokat. — Iskola, templom, Verhovay Betegsegélyző Egység. — Szükségünk van 50 jó magyar bányászra. — Irjon további felvilágosításért, magyarul, vagy angolul: Gulf Smokeless Coal Co. TAMS, W. VA.

Dr. D. B. AKERS

FOGORVOS Justice épület, a Leader Store felett LOGAN, W. VA. Kéri a magyarok pártfogását.